

Kirkko ja koti

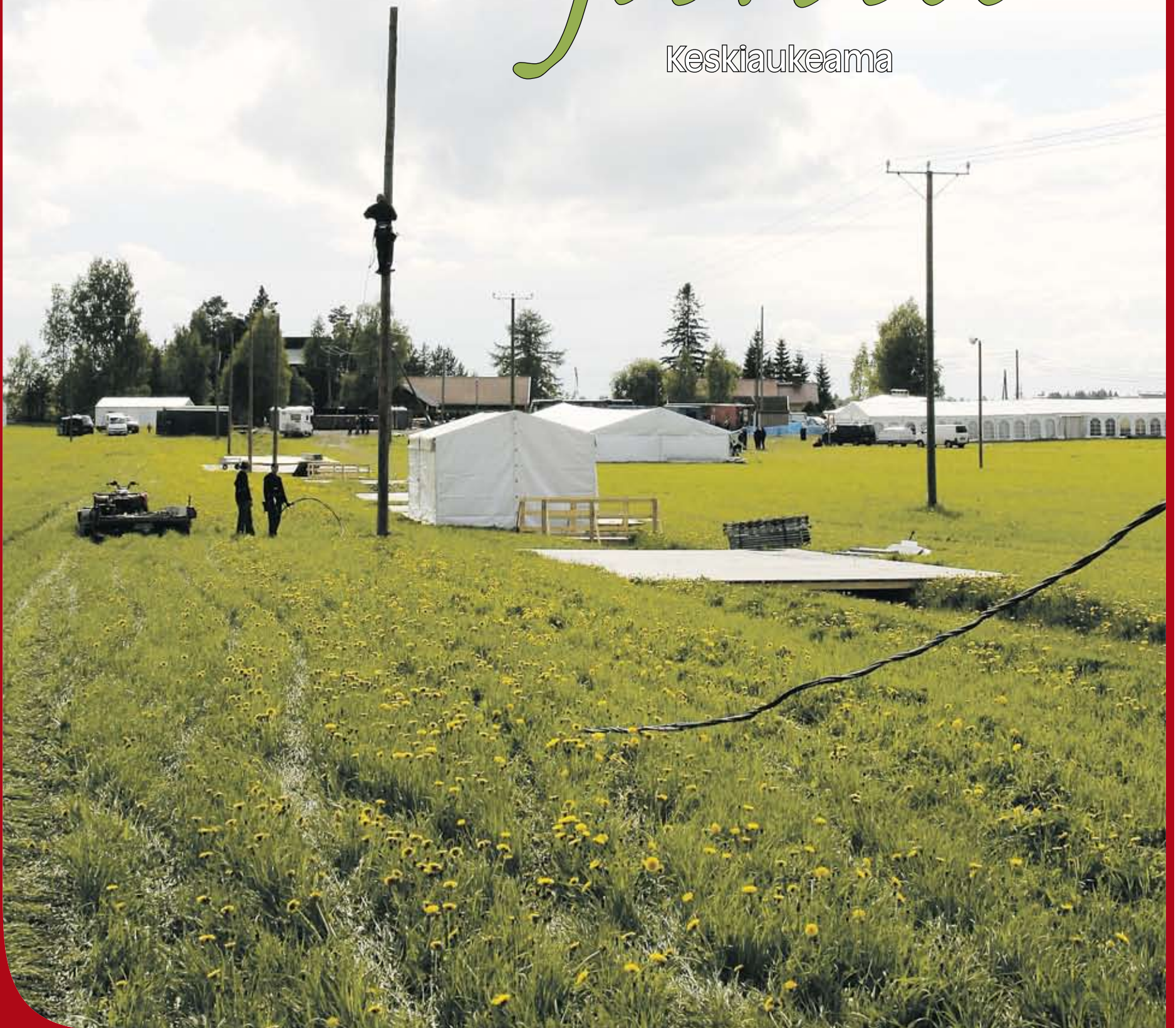
11/2010
9.6.

Kuopion ja Siilinjärven evankelis-luterilaisten seurakuntien lehti

Pellolle nousee

juhla

Keskiaukeama

Kummiksi Ebeneserin vanhukselle. Sivu 7.

Avonaiset, olkaimettomat puvut eivät kuulu kirkkoon. Sivu 15.

Kirkon tulee olla Risto Leppäsen mukaan monia tulkintoja mahdollistava, avoin kirkko, jonne mahtuu monia ääniä.

Naisten valta kirkossa kasvaa

"Naiset muuttavat kirkon käsityksiä Raamatusta."

Näin uskoo tutkija **Risto Leppänen**, jolta kesän korvalla valmistui käytännöllisen teologian väitöskirja.

Raamattu on uskon ja elämän ylin auktoriteetti. Kyllä, vastaavat papit niin kuin luterilaisissa perinteessä opetetaan. Kyllä, vastaavat ajankohtaisista kysymyksistä täysin eri linjoilla olevat papit.

Risto Leppänen kiinnostui siitä, mitä on väitteen takana, koska samalla väitteellä perusteltiin päinvastaisia mielipiteitä. Hän haastatteli väitöstutkimukseensa 22 pappia, jotka tulivat hyvin erilaisista taustoista.

"Kaikki papit sanovat olevansa raamatullisia. Haastatteluissa kävi kuitenkin ilmi, että väite on tosi juuri niin kauan kuin he saavat itse määritellä mitä raamatullisuus tarkoittaa."

kokemusten kertomuskirja, ja heidän kokemuksensa ovat heidän käsityksensä mukaan yhtä tärkeitä kuin Raamatun ihmisten kokemukset. He puhuvat ihmeen kokemuksesta, eivät ihmeestä, korostavat kovaa järkeä ja ovat moraaliltaan liberaaleja.

"Suvaitsemattomuus ja ehdottomuus on näillä kummallakin ryhmällä samaa, mielen rakenteessa täytyy olla jotakin yhteistä näillä kahdella näennäisesti kaukana toisistaan olevalla ryhmällä", miettii tutkija väitöksensä jälkeen.

Samalla hän sanoo, ettei ole tavannut yhtään todellista fundamentalistia pappien joukossa:

"Jos sellaisen joku tuntee, haluan ehdottomasti tutustua! Aina kun pintaa rapsutetaan, löytyy syvemältä jotakin muuta kuin miltä päältä näyttää. Jo yliopistokoulutus karsii fundamentalismin pois."

Murros raamattukeskustelussa

Raamattua pelastuksen kirjana pitävät, pohdiskelevat kristityt korostivat Jumalaa, kun taas rakkaudellisuutta esillä pitävät painottivat inhimillisyyttä. Naiset asettuivat pääasiassa jälkimmäiseen dynaamiseen ryhmään, jossa korostuivat rakkaudellisuus, sallivuus ja pyhyyden kokeminen. Opillinen väljyys liittyy oikeudenmukaisuutta tar-

keänä pitävään, alhaalta nousevaan käytännölliseen teologiaan.

"Naisten vaikutusvalta tulee kirkossa vain kasvamaan. Toki on myös miehiä, jotka naisten rinnalla muuttavat kristinuskon tulkintaa."

Luther-säätiön linjoista puhuttaessa Leppänen puntaroi uskon ja sukupuolen suhdetta ja lähenee uskontopsykologiaa.

"Olen myös ajatellut, pitäisikö aloittaa tutkimukset siitä, miten raamattukäsitykset tulevat esiin eri laisten persoonien kautta. Millaisen lisän se toisi kuvaamme Raamatun tulkinnasta? Jokainen pappi ja jokainen kristitty tulkitsee Raamattua omasta historiastaan käsin ja siksi tulkintaa ei voi täysin irrottaa elämänhistoriasta."

"On myös huomattava, että olen haastatellut pappeja viisi vuotta sitten. Tässä viidessä vuodessa on tapahtunut suuri murros raamattukeskustelussa, mikä näkyi myös arkipiispan vaalissa. Nyt ollaan yleisesti rohkeammin jotakin mieltä, ei enää väistellä ja mennä piiloon. Myös Raamatun arvovalta uskalletaan paremmin tunnustaa ja jopa uudestaan puhutaan ilmoituksesta."

Kivikasvovusko pelottaa

Risto Leppänen korostaa keskustelun merkitystä.

"Täytyy muistaa, että aina Raamattua on tulkittu. Vain Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti. Jos tulkinta unohtuu, ollaan kuolleen uskon, kuolleen kirkon äärellä. Se on kivikasvon merkki. Se on aina pelottavaa."

"Ei pidä pelätä prosessia, joka alkaa itsestänselvyyksiin liittyvistä hämmennyksistä ja päättyy avoimuuden pelon kautta ristiriitojen tunnistamiseen: asia on toisaalta näin, mutta totta on tuokin. Siitä edetään kohti uutta varmuutta, jossa voidaan olla ylpeitä omista juurista."

Risto Leppänen ottaa esimerkiksi herätysliikkeet.

"Pappi, joka on kasvanut herätysliikkeeseen, puhuu Raamattuaan toisin kuin siihen kääntynyt. Herätysliikkeiden rajat eivät menneet selkein eri luokitteluryhmissä, vaan saman liikkeen sisältä pappeja oli eri ryhmissä."

Leppänen näkee myös liikkeiden murroksen.

"Kun herätysliikkeestä tulee kasvatuskristillisyyttä, sen nuori polvi tulee ja muuttaa traditiota. Suhtautumisesta tulee samanlaisia kuin Raamatun tulkinnasta: mukaan tulee sen määrittely, mitä herätysliiketaustani minulle merkitsee."

Ilman Savoa en olisi pappi

"Minusta kirkon pitää kokea toiseutta. marginaalissa eläminen lisää tiedostamista. Siellä kirkko on vahvimmillaan – juuri siksi, koska tietoisuus omasta identiteetistä ja uskon perustasta kasvaa."

Risto Leppänen puhuu jämakästä ja harkitusti. Iisalmen seurakunnassa aikoinaan kesäteologina työskennellyt Leppänen viettää myös kesiä perheensä kanssa Ylä-Savossa Viitaanjärven rannalla.

"Savo on iso osa elämäni, siellä virisi pappiskutsumus kolmen kesäteologivuoden ja pappisvihkimyksen kautta. Haaveilin aina papin virasta Savossa, läheltä kesäpaikkaamme Kesärantaa, ehkä salaa vieläkin, vaikka tämä niin naaiilta kuulostaakin."

"Kesäranta Iisalmessa on väitöskirjan keskeinen hautomo ja paikka, jossa saa olla kaukana pappisviran velvollisuuksista ja keskittyä tutkimiseen, kalastamiseen ja mökin remontointiin."

Savo on Leppäsen vaimon suvun työssija. "Ilman Savoa en olisi pappi, ehken tohtori, varmasti en ainakaan kesämökin remontoija."

Ulla Remes

Seuraava numero 23.6.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt

TOIMITUS Suokatu 22 B, 3. krs., avoinna ma-pe klo 8-16.

Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,
Ulla Remes, p. 040 484 8234,

Hilkka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,
Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

Kirkko ja koti

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
97. vuosikerta.

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt
p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta

TOIMITUSNEUVOSTO Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino,
Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800

PAINOPIKKA Lehtisepät Oy, Pieksämäki. **PAINOS** 54 800 kpl

Suojelusta tiekirkosta

Tiekirkkojen liikennemerkkit ovat varma kesän merkki.

Liki 300 Tiekirkkoa avaa ovensa kesäksi.

Tiekirkkoina päivystävät Kuopiossa Tuomiokirkko sekä Riistaveden kirkko. Tuomio- kirkon kirkonvartijat pitävät kirkkoa auki myös perjantai-iltaisoin klo 24: ään asti.

Kuopion hiippakunnassa tiekirkkoja on 37.

Tänä kesänä Tiekirkkoissa toivotetaan enkelien suojelusta, jota voi välittää myös virtuaalisesti tiekirkkojen verkkosivujen kautta. Uutuutena sivuille on koottu eh- dotuksia Tiekirkko – reiteiksi kesäisessä Suomessa.

Vaihtoehtoja on keskiaikaisista kirkoista **Alvar Aallon** kirkkoihin tai fillarikierrok- seen. Alvar Aallon kirkkoja Tiekirkkoina on viisi, **Carl Ludvig Engelin** suunnittele- mia kaksitoista.

Jos haluaa ihailla lasimaalauksia tai en- keleitä, Vaasan kirkon alttaritaulu on **Al- bert Edelfeltin** maalaama, Kuorevedeltä löytyy **Venny Soldan- Brofeldtin** enkeli.

Vaivaisukkoihin kiintyneen kannattaa matkata Ullavalle, Toholammille tai Kär- sämäelle.

Viime kesänä tehdyn kyselyn mukaan suurin osa kävijöistä pysähtyi Tiekirkkoon arkkitehtuurin houkuttelemana. Eniten kir- koissa puhuttelivat tunnelma ja ympäristö.

Kirkkojen vierellä on usein hautausmaa. Nivalan matkaaja pysähtyköön **Kyösti** ja **Kaisa Kallion** haudalla, Somerolla muis- tellaan **Rauli Badding Somerjokea** ja **Unto Monosta**.

Reppuun ripaus suojelua

Tiekirkot ovat luterilaisia ja ortodoksia kirkkoja, joiden over pidetään kesäkuukau- sina auki matkailijoiden, ohikulkijoiden ja paikkakuntalaisten iloksi.

Kirkot ja niiden huolella hoidetut ym- päristöt kilpailevat muiden taukopaikkojen rinnalla ja tarjoavat levollisen pysähtymis- paikan.

Palvelut vaihtelevat. Joissakin kirkoissa

Kuva Kirkkopalvelut

Enkeli vie sielua Jumalan luo. Venny Soldan Brofeldtin maalaus Kuoreveden kirkossa.

on musiikkia, jopa tarjoilua. Vessaan aina- kin pääsee.

Kirkot ovat pääteiden läheisyydessä ja kuuluvat paikkakunnan tärkeimpiin näh- tävyyksiin.

Tiekirkkoihin kuuluu tänä kesänä 284 kirkkoa eripuolilla Suomea.

Tiekirkkotoiminta alkoi Suomessa 1991. Avointen ovien idea on lähtenyt liikkeelle Saksasta.

"Astu Tiekirkkoon ja vietä hetki rauhas- ta, kauneudesta ja pyhästä nauttien. Talleta reppuusi ripaus suojelusta ja jatka matkaasi iloiten", Tiekirkot mainostavat.

Lahja Pyykönen

Kirkkojen aukioloajat kannattaa tarkistaa osoitteesta: www.tiekirkot.fi

k o l u m n i

Jari Kolehmainen

Kirjoittaja on Savon ammatti- ja aikuisopiston lehtori sekä kirkolliskokousedustaja Siilinjärveltä.

Perinteitä kunnioittavaa kunnioitetaan

"J o joutui armas aika ja suvi suloi- nen".

Koulutyö saadaan päätökseen ja lapset sekä nuoret pääsevät kesälomille. Takana on työntäyteinen lu- kuvuosi, niin koululaisilla kuin opiskelijoil- lakin. Alkavasta kesästä iloitsevat myös opettajat.

Mikä on vahvasti mieleen jäänyt lapsuu- den muisto kun odotettu kesäloma alkoi? Mikä viritti oikeaan tunnelmaan? Moni meistä vastaa, että se oli se suvivirsi. Aina päättäjäispäivänä paistoi aurinko – tällainen muistikuvahan meillä on – koivut vihersivät ja suvivirren jälkeen koitti vapaus.

Mitä kuuluu suvivirrelle tänään? On kes- kusteltu siitä, kuuluuko suvivirsi sisällöltään uskonnollisena kouluihin ja on jopa tehty sanoitukseltaan uskonnosta riippumaton versio.

Vapaa-ajattelijoiden liiton mielestä suvi-

virren veisaaminen ja kuunteleminen on pa- kotettua uskonnon harjoittamista. Joissakin kouluissa suvivirsi on poistettu kevätjuhlien ohjelmasta, jotta maahanmuuttajataustaisten perheiden vakaumusta ei loukattaisi.

On kuulunut kannanottoja, että suvi ja sen virsi ovat osa Suomea. Ketään ei tule pakottaa laulamaan sitä, mutta meillä kan- tasuomalaisilla ei ole mitään syytä luopua omista perinteistämme.

Eräs muslimiksi kääntynyt suomalainen on todennut: "Jos muslimilapsi kuulee yhden virren kerran vuodessa, se tuskin saa häntä kääntymään islamista aikuisena pois. Kyllä uskonnosta luopumiseen vaaditaan vähän muuta kuin tämä."

Suvivirsi on perinne, joka on säilynyt sukupolvelta toiselle. Eikö se ole sitä vapaa- ajattelijoidenkin suosimaa vapautta antaa enemmistölle vapaus säilyttää tämä kaunis perinne koulussa?

Se on suomalaisten tapa päättää koulu keväällä ja juhlistaa alkavaa kesää. Ei sitä ole kenenkään pakko ääneen laulaa, jos siltä tuntuu, mutta ei sitä pidä kieltääkään niiltä, jotka haluavat sanat ääneen lausua.

Mistä tämä perinteisistä ohjelmanume- roista luopuminen sai alkunsa? Kuvastaako kohu joului- ja kevätjuhlien perinteisestä sisällöstä alhaista itsetuntoa? Ajatellaanko, että ensimmäisenä periksi antavat ja syvim- pään kumartavat ovat niitä menestyjiä.

Ainoastaan omia hyviä perinteitään kunnioittava kansa ansaitsee muidenkin kunnioituksen. On pidettävä pää pystys- sä eikä heittäydyttävä rähmälleen jokaisen vaatimuksen edessä. Toivottavasti opetus- ministeri pitää jatkossa kiinni kannastaan, että "nämä juhlat ovat osa suomalaista kulttuuriperintöä ja kuuluvat suomalaiseen kouluun".

pääkirjoitus

Murusia Lasarukselle

ARKKIPIISPA KARI MÄKINEN saarnasi vii- me sunnuntain virkaanasettamismessus- sa selkeästi ja ymmärrettävästi.

Kirkon tehtävän hän sanoitti näin:

"Nähdä ihminen, puolustaa ja lohdut- taa häntä ja kohdella häntä siten, että ihminen tietää olevansa arvostettu ja hyväksytty."

YKSINKERTAISEN, arkisen kertomuksen voiman Mäkinen osoitti saarnassaan, jonka lähtökohtana oli Jeesuksen kerto- mus rikkaan miehen talosta ja köyhästä Lasaruksesta, maailman todellisuudesta silloin ja nyt.

Uskon kielen vaikea – miltei mahdoton tehtävä – on muotoilla sanoma niin, että se pysyy tässä ajassa, mutta samalla nä- kee tuolle puolen. Jumalasta ei voi puhua miten sattuu.

Yhteisen uskon turvaa tarvitsevalle kielikoodit ovat tuttuja. Ulkopuolelta tul- leelle sama sana saattaa sulkea jo raol- laan olevan oven ikuisesti.

Mäkisen saarna ei selittänyt. Ehkäpä se puhuttelikin juuri siksi, ettei valmista oletusarvoa ollut. Saarna antoi tilaa ajattelulle.

SANA PIISPA tulee kreikan kielen sanasta episkopos, päällekatsoja.

Päällekatsoottavaa piispoille riittää jo siinä, mitä media tuo agenadalle. Toi- vottavasti Mäkisen johtamassa kirkossa päästään myös päivittäisen keskustelun taakse. Kun väsymiseen asti on vastattu kysymyksiin naispapeista ja homopareis- ta, myös piispojen tehtävä on "kääntää kieltä" sinne, mitä on jupinan takana: sukupuoliuus ja seksuaalisuus. Keskeiset ihmisenä olemisen kysymykset.

"Ihmisen peruskysymys on sama. On- ko elämälläni arvoa? Olenko olemassa? Välittääkö minusta kukaan", arkkipiispa linjoitti saarnassaan.

PIISPAKUNTA LAAJENEE nyt myös siten, että collegio edustaa yhä enemmän tä- män päivän suomalaisten kokoonpanoa. Piispakunnassa on yksi avioeron läpikäy- nyt, nyt joukkoon liittyy ensimmäinen "sinkkupiispa".

Elämän erilaisuuden, rosoisuuden ja rikkonaisuudenkin tunteminen ei ole pa- haksi silloin kun päällekatsojat miettivät, miten armoa ja lohdutusta tarjotaan niin tämän päivän rikkaalle miehelle kuin La- saruksellekin.

Koko sekalaiselle seurakunnalle.

Lahja Pyykönen

lahja.pyykonen@evl.fi

Tutuja ja tuntemattomia

Opastetut hautausmaakävelyt alkavat jälleen Kuopion Isolla hautausmaalla, Sankarihautausmaalla sekä Flodbergin hautausmaalla.

Isolle hautausmaalle lähtö on linja-autoaseman puoleiselta portilta, Sankarihautausmaalle Tulliportinkadun puolelta.

Isolla hautausmaalla opastaa Nina Pelli, Sankarihautausmaalla ja Flodbergin hautausmaalla Helena Rieki.

Kävelyjen teemana ovat tutut ja tuntemattomat kuopiolaiset.

• Isolla hautausmaalla
torstaina 10.6. klo 18.

• Isolla hautausmaalla
torstaina 1.7. klo 18

• Isolla hautausmaalla
torstaina 22.7. klo 18.

• Isolla hautausmaalla
torstaina 5.8. klo 18.

• Sankarihautausmaalla
torstaina 19.8. klo 18.

• Flodbergin hautausmaalla
torstaina 26.8. klo 18.

Kesäseuroihin satoi tai paistoi

Kesäseuroissa veisataan ja kuullaan lyhyitä puheita.

• Kallaveden kirkon pihassa
ti 8.6. klo 19.

• Korttelimuseon pihassa
ke 9.6. klo 19 sekä ke 23.6. klo 19.

• Puijon kirkon pihassa
ke 18.6. klo 18.

• Hirvilahden kappelissa
to 17.6. klo 18. Kesäkirkko.

• Mummon Mökissä ti 22.6. klo 13.

• Petosen seurakuntatalon pihassa
ti 22.6. klo 19.

Kuva Seija Rytönen

"Opeta meille, miten lyhyt on aikamme, että saisimme viisaan sydämen." Hautausmaakävelyillä voi muistojen lisäksi nähdä paikkakunnan historiaa.

• Omakotitie 24, Taina ja Mika Tammekannilla ke 23.6. klo 18.

• Riistaveden seurakuntatalossa to 24.6. klo 18. Juhannustapahtuma.

• Kansanlaulukirkko Tomperin saarella Siilinjärvellä tiistaina 29.6. klo 18.

Kuva Seija Rytönen

Kuva Tuija Hyttinen

Viime uudenvuodenpäivänä ja -yönä Kallaveden kirkossa vihittiin kahdeksan paria. Joukkovihkimistä tarjotaan jälleen elokuussa.

Juhannuksena perinteisesti

Juhannusjuhla Poukaman leirikeskuksessa perjantaina 25.6. klo 18.

Linja-auto lähtee Alavan kirkolta klo 17 ja Maljalahdenkadulta Inkinlänmäen kautta klo 17.30. Paluu klo 20.30. Kyyti ja tarjoilu ovat ilmaisia.

Musiikkia kirkoissa

• Männistön vanha kirkko laulaa ja soi keskiviikkona 16.6. klo 18. Kanttori Heikki Mononen.

• Urkukonsertti Vehmersalmen kirkossa lauantaina 3.7. klo 20. Kalevi Kiviniemi ja Jukka Pietilä.

Korttelimuseon pihaseurat kesäisin ovat Kuopiossa jo perinne. Muillekin pihaille pääsee veisaamaan.

Kalevi Kiviniemen konsertti Vehmersalmen kirkossa lauantaina 3.7. klo 20.

Joukolla vihille

Kallaveden kirkossa toteutetaan toista kertaa ns. joukkovihkiminen. Sunnuntaina 10.10. klo 10 kirkossa vihittään enintään viisi paria.

Jumalanpalveluksen jälkeen kirkkokahvit vihityille ja heidän läheisilleen. Vihittävät parit otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ilmoittautuminen 15.8. mennessä Kallaveden seurakunnan toimistoon puh. 040 4848 327.

Tiedustelut pastori Raili Rantaselta puh. 040 4848 360.

Rukouslaulua hiljaisuudessa

Hiljaisen rukouslaulun retiriitti pidetään 10. – 12.9. Rytken leirikeskuksessa. Lähtökohtana on yhden äänen tekeminen. Laulutaito ei ole välttämätön. Ohjaajina ovat Pia Skibdahl sekä Piio Lappalainen. Hinta 120 euroa.

Ilmoittautuminen kesäkuussa sekä 9.8. alkaen Puijon seurakunnan toimistoon puh. 040 4848 410 tai mirja.pekkariinen@evl.fi. Lisätietoja Piio Lappalaiselta puh. 040 4848 433.

k e s ä v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

• Kuopion pääkirjaston ala-aula: Savaksen ja Maljapuron asiakkaiden yhteinen näyttely Vain taivas rajana 8.–18.6.

• VB-valokuvakeskuksen kesänäyttelyssä Henri Cartier-Bressonin varhaistuotantoa, Henri Cartier-Bresson : Early works 4.6.–29.8.

• J. V. Snellmanin kotimuseo 15.5.–31.8. ke ja la klo 10–17; Riitta von Wrightin piirroksia J. V. Snellmanin ajan Kuopiosta.

• Galleria 12: Timo Tolosen näyttely 8.–27.6.

• Galleria Carree: Paljastuksia, Juha Hemmingin öljyvärimaalauksia 26.5.–13.6.

• Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen (Puijonk. 9 A 6): Sami Korkiakosken maalauksia 28.5.–30.9.

• Kuopion Muotoiluakatemian (Piispank.8) kesänäyttely Utopia ja kotiin-paluu

– Muotoilua tulevaisuuden kotiin 20.5.–30.9. ma-pe 8–16.

• Kuopion korttelimuseo 15.5.–31.8. ti-su klo 10–17. Vanhojen tekstiilikäsityötaitojen työnäytökset keskiviikosta sunnuntaihin 10.6.–8.8.

• Kuopion taidemuseon Kesänäyttely 2010: Rakentajat 4.6.–12.9. ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17, ma sulj. Esillä myös perusnäyttely Lintukoto – Metsästä maailmalle.

• Kuopion museo: Tositarina – välähdyksiä Kuopiossa 7.5.2010–16.1.2011. Museon kesänäyttelyssä tutustutaan Kuopioon kymmenen ihmisen tarinan ja muiston kautta. Avoinna: ti-pe 10–17, ke myös 17–19, la-su 11–17, ma museo on kiinni. Kesäelokuussa to klo 13 ja pe klo10.30 maksuton opastus Tositarina-näyttelyyn pääsymaksun hinnalla.

Kuva Antti Immonen

Rakentajat, Taiteen talot ja tilat 4.6.–12.9. Taide-museossa (Kauppakatu 35), Antti Immonen: Kanava ja Prinssi.

• Kuopion museon Torni: Muovia ja maria -näyttely kertoo 1960-luvun suomalaisesta muotoilusta 30.1.2011 asti.

• Sotaveteraanimuseo, Tulliportink. 37 D (ent. päävaratio) auki 5.6.–6.9. pe klo 14–18 ; la-su klo 12–16. Ryhmätilaukset (017) 281 1130.

• Kuopion Automuseo (Puistokadun ja Hannes Kolehmainen kadun kulma) ma-pe klo 8–15 ja la-su klo 11–15.

• Puijon Torni ma-to klo 10–19; pe-la klo 10–21 ja su klo 10–16.

• Pikku-Pietarin Torikuja (Hatsalank. 24/Puistok. 21) kesä-, heinä- ja elokuussa ma-pe 10–17, la 10–15, kahvila jo klo 8.

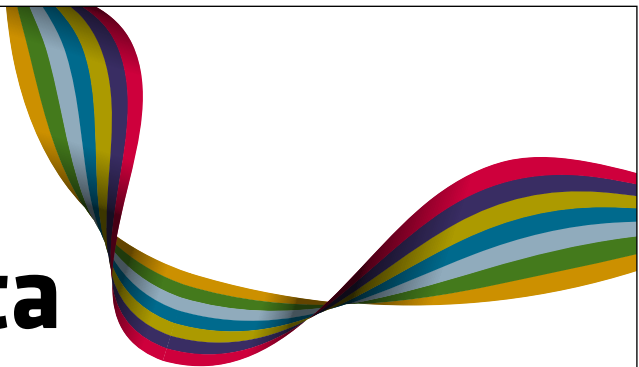
• Galleria Tila 33 (Suokatu 33): Kohtaamisia – maalauksia ja runoa, Riitta Hellén-Vuoti ja Seija Haarala. Tuo runo tai runosi! Haarala lukee sen ke klo 18 alkaen 6.5.–23.6

• Kino Kuvakukko: Kuopion 1. komediafestivaali 10.–13.6. Hopeatähti-spesiaali: Simpauttaja 10.6. klo 14. Taiteilijavieraana Ahti Jokinen.

• Kuopio Tanssii ja Soi 17.–23.6.

• Kuopio-Info, Haapaniemenk. 17, puh. (017) 182 584 tourism@kuopio.fi ja www.kuopioinfo.fi

Kuulutus menetetyistä hautapaikoista

Menetetyt haudat on merkitty keltaisella, muistomerkki valkoisella merkillä kuuden kuukauden ajan.

Kuopion ev.lut.seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto on 24.5.2010 päättänyt julistaa seuraavien **Flodbergin, Kettulanlahden ja Vehmersalmen** hautausmaalla sijaitsevien hautojen hautaoikeuden menetetyksi kirkkolain 17 luvun 5 §:n 3 momentin perusteella, koska hautojen hoito on olennaisesti laiminlyöty eikä hautoja ole kunnostettu yhteisen kirkkoneuvoston antamassa vuoden määräajassa.

Menetetyksi julistetulla haudalla mahdollisesti oleva muistomerkki säilytetään haudalla toistaiseksi, ellei hautaoikeuden haltija ole poistanut muistomerkkiä kuuden kuukauden kuluessa hautaoikeuden päättymisestä. Kirkkolain 17 luvun 7 §:n 3 momentin perusteella, kun hautaoikeus menetetään, hautaoikeuden haltijalle voidaan antaa lupa poistaa haudalla oleva muistomerkki tai rakennelma.

Jollei niitä tai haudalla olevia irtaimia esineitä ole poistettu kuuden kuukauden kuluessa hautaoikeuden päättymisestä, siirtyvät ne seurakuntayhtymälle ilman vastiketta. Menetetyt haudat on merkitty keltaisella ja haudalla mahdollisesti oleva muistomerkki lisäksi valkoisella merkillä kuuden kuukauden ajaksi.

Flodbergin hautausmaa

OSASTO 1

1.2, 6.6-8, 6.12, 7.10, 7.13, 7.14, 7.15, 7.20, 7.22, 7.23, 8.13, 8.21, 9.14, 9.25,10.6, 10.7, 10.18, 12.20, 13.16-17, 14.17, 15.4, 15.6, 17.2, 17.5, 17.6, 17.8, 17.9, 17.10, 17.18, 18.10, 18.11,19.5-6, 20.6, 20.9, 20.17, 21.6, 23.2, 23.3, 23.7, 23.8, 23.9, 23.10, 23.12, 24.2, 24.5, 24.7, 24.9, 24.16-17.

OSASTO 2

1.35-36, 1.69, 2.53, 2.68, 2.69-70, 2.77-79, 2.86, 2.89, 3.28, 3.33, 3.43, 3.47, 3.52, 3.57, 3.77, 3.96, 3.98, 3.105, 4.47, 4.62-63, 4.68, 5.9, 5.20, 5.31, 5.32, 5.59, 5.67, 5.68, 5.74, 5.75, 5.78, 6.3, 6.18, 6.19, 6.47, 6.55, 6.56, 6.59, 6.68, 6.69, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 7.18, 7.24, 7.35, 7.36, 7.42, 7.43, 7.45, 7.48, 7.49, 7.50, 7.57, 7.67, 7.68, 7.69, 8.2, 8.9, 8.20, 8.43, 8.45, 8.48, 8.49, 8.51, 8.52, 8.53, 8.54, 8.56, 8.57, 8.58, 8.59, 8.60, 8.61, 8.63, 9.1-2, 9.6, 9.7, 9.31, 9.35, 9.40.

OSASTO 3

3, 32, 42, 51, 61, 62, 64, 74, 75, 85, 86, 130, 131, 133, 135, 142, 156, 169, 259, 268, 277, 288, 320, 347, 386, 441, 480, 503, 523-524, 527, 537, 541, 542-543, 544, 581-586, 607, 650.

OSASTO 4

18-20, 43, 70, 71, 74, 79, 87, 120-122, 123, 140-142, 189-190, 191, 201, 208-209, 210, 262, 293, 298, 328-329, 335, 336, 340, 360, 385, 394, 399, 400, 416, 448, 449, 450, 451, 466, 510, 522, 553, 567-568, 595, 608-609, 658, 659, 686, 687, 710, 711, 714, 718, 721, 766-767, 796-797, 802-804, 834-835, 846, 867-868, 872, 873-875, 983, 1030-1031, 1041, 1042-1043, 1048-1049, 1058, 1059, 1077-1080, 1124, 1141-1142, 1202, 1214, 1217, 1232-1235, 1265, 1316.

OSASTO 5

193-194, 239-240, 334, 336, 350, 419, 451, 458-459, 482-483, 488, 520, 552, 557, 572, 573, 589, 590, 598, 600, 610, 611, 636, 637-638, 642, 668, 670, 731-732, 733, 736, 745, 777-779, 780, 875-877, 884, 900-907, 919, 922, 954-955, 962, 1009, 1011, 1087, 1088, 1107-1108, 1175, 1177, 1184, 1189, 1190, 1191, 1194, 1201, 1216, 1219, 1227-1230, 1241-1243, 1248, 1270, 1287, 1295, 1304, 1306-1307, 1316-1317, 1321, 1329, 1354-1356, 1367, 1373, 1379, 1384, 1386, 1402-1403, 1440-1441, 1515, 1516, 1548, 1558-1560, 1561-1562, 1565.

OSASTO 6

3.7, 3.15, 3.16, 5.12, 5.15, 6.12, 6.13, 6.15, 7.9-10, 8.8, 9.7, 10.3, 10.14, 11.6, 12.8, 13.14, 14.3, 14.8, 16.16, 20.15-16, 21.1, 21.14, 21.15, 24.8-9, 25.5, 27.1-2, 27.13, 31.7, 31.8, 33.11, 33.14, 34.16, 40.4, 40.10, 40.11, 40.13, 49.13, 51.13, 52.1-2, 52.11-12, 52.14-15, 53.8, 54.8, 54.9, 56.7, 56.16, 57.6, 58.5-6, 63.2, 73.3-4, 74.7, 78.1-2, 78.7-8, 78.9, 81.5, 81.6-7, 82.12-13, 83.9-11, 84.13, 84.14, 85.17, 87.4, 88.16, 90.18, 93.1-6.

Kettulanlahden hautausmaa

OSASTO 1

1.5, 2.16.

OSASTO 2

2.41, 3.27, 3.29, 3.35, 4.14, 4.15, 4.25, 5.2-3, 5.37, 5.51, 6.6, 6.12, 6.18, 6.19, 6.31, 6.38, 6.39, 6.52, 7.14, 7.15, 7.44, 8.4, 8.8, 8.45,

9.11, 9.43, 9.50, 10.3, 10.26, 10.51, 10.52, 11.23, 11.41, 11.50, 11.51, 12.1, 12.6, 12.7, 12.22, 12.34, 12.36, 12.39, 13.12, 13.27, 14.18, 14.34, 15.29.

OSASTO 3

1.7, 1.24, 1.31, 1.34, 1.37, 1.38, 1.42, 2.36, 2.38, 2.39, 3.4, 3.40, 3.44, 4.17, 8.8, 8.9, 8.16, 9.10, 9.11, 9.28, 9.37, 9.44, 10.5, 10.11, 10.17, 10.40, 10.42, 10.44, 11.6, 11.9, 11.19, 11.20, 11.26, 11.35, 11.39, 12.14, 14.20, 14.25, 15.17, 15.34, 15.44, 16.14, 16.29, 16.38.

OSASTO 4

3.8, 3.14, 4.8, 5.1, 5.15, 5.18, 5.19, 5.21, 7.8, 8.15, 8.31, 8.36, 8.40, 9.11, 9.16, 9.41, 10.12, 10.21, 11.4, 11.8, 11.24, 12.8, 12.10, 12.11, 12.12-13, 12.21, 12.27, 13.7, 13.26, 13.35, 14.1, 14.25, 14.26, 14.33, 14.37, 16.11, 16.23, 16.28, 16.35, 16.41.

OSASTO 5

1.43, 2.23, 3.2, 4.1, 4.3.

OSASTO 6

2.4, 3.19, 4.2.

OSASTO 7

2.7, 3.5, 4.2.

Vehmersalmen hautausmaa

OSASTO 1

1.7, 1.8, 1.10, 1.11-12, 1.20, 1.21-22, 1.23-24, 1.25-26, 1.27-28, 1.29-30, 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.10, 2.14, 2.16, 2.17, 2.18, 2.19, 2.20, 2.21, 2.22, 2.23, 2.24, 2.25, 2.28, 2.29-30, 2.31-32, 2.33-34, 3.3, 3.4, 3.5-6, 3.7, 3.8-9, 3.11, 3.14, 3.15-16, 3.17, 3.19, 3.20, 3.21, 3.22, 3.23, 3.24, 3.25, 3.26-27, 3.28-29, 3.32, 3.33, 3.34-35, 4.3, 4.5, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13, 4.15, 4.16, 4.17, 4.18, 4.20, 4.21, 4.22, 4.23, 4.24, 4.25, 4.26-27, 4.28-29, 4.30-31, 4.32-33, 4.34-35, 5.3, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8-9, 5.12, 5.13, 5.14, 5.15, 5.16, 5.17, 5.18, 5.20, 5.21-22, 5.23-24, 5.25, 5.26, 5.27, 5.28-29, 5.30-31, 5.32-33, 5.34-35, 6.6-7, 6.8, 6.9-10, 6.11-12, 6.13-14, 6.15-16, 6.25-26, 6.27-28, 6.29-30, 6.31-32, 6.33-34, 6.35, 6.36, 6.37, 6.38, 6.39-40, 7.8, 7.9-10, 7.11-12, 7.13-14, 7.15-16, 7.25-26, 7.27-28, 7.29-30, 7.31-32, 7.33-34, 7.37-38, 7.39-40, 8.22-23, 8.26-27, 8.28, 8.31, 8.36, 8.37, 8.38, 8.41, 8.42, 8.43-45, 8.46, 8.49, 8.52, 9.6, 9.7, 9.8, 9.13, 9.14, 9.17-18, 9.24, 9.25, 10.23-24, 10.28, 10.29, 10.31, 10.32-33, 10.34, 10.37, 11.16-17, 11.18, 11.19-20, 11.23, 11.37-38, 11.39-40, 12.12, 12.13, 12.14-15, 12.38-39, 12.42, 13.22, 13.23, 13.32-33, 13.34-35, 13.36, 14.25-26, 14.29-30, 14.31-32, 14.39-40, 14.41, 14.45-46, 14.47-48, 15.19-20, 15.32-33, 16.17, 16.18, 16.19, 16.20-21, 16.22-23, 16.42, 16.43, 17.8-9, 17.32, 17.33-34, 17.36, 18.12-13, 18.14-17, 18.19, 18.20, 18.30, 18.31, 18.33, 18.34-35, 18.36-37, 18.38-39, 18.40, 19.34-36, 19.37, 19.43-44, 20.5, 20.6, 20.14, 20.28, 20.37-38, 21.9-10, 21.14, 21.21, 21.23, 21.24, 21.25-26, 21.33-34, 22.15, 22.24, 22.25, 22.30-31, 22.32, 22.33, 22.34, 22.35, 22.44, 22.45, 23.9, 23.10, 23.11-12, 23.13-14, 23.17, 23.18, 23.19, 23.22, 23.28-29, 23.32-33.

OSASTO 2

1.7-8, 1.18-19, 3.11-13, 3.32, 3.39, 4.84-85, 4.86, 5.3-4, 5.5, 5.12-13, 5.16-17, 5.24, 5.25, 5.26, 5.27, 5.31, 5.36, 5.37, 5.38, 6.18, 6.22-23, 6.24, 6.37, 7.3-4, 7.12-13, 7.19, 7.32, 7.38, 7.39, 8.15-16, 8.17, 8.26-27, 8.30-31, 8.34-35, 8.36-37, 8.42, 9.11-12, 9.18, 9.30, 10.23, 10.62-65, 10.48, 10.68, 10.69, 10.72, 10.73, 10.80-81, 10.82-83, 11.10, 11.24-25,

11.26, 11.27-28, 11.31, 11.32, 11.33-34, 11.35-36, 11.37-38, 12.2, 12.3-4, 12.5-6, 12.7, 12.8, 12.9, 12.10, 12.11-12, 12.14-15, 12.16-17, 12.18-19, 12.24, 12.25-26, 12.30, 12.31, 12.32, 12.37-38, 12.39, 12.42, 13.1, 13.6, 13.9, 13.10, 13.19, 13.20-21, 13.22-23, 13.24-25, 13.26, 13.28, 13.36-37, 14.5, 14.9, 14.10, 14.11, 14.12, 14.14, 14.15, 14.28, 14.31, 14.36-39, 14.40-41, 15.14, 15.15, 15.29-30, 15.35, 15.36-37, 15.38, 16.8-9, 16.10, 16.22, 17.10-11, 17.12-13, 17.16, 17.17, 17.19, 17.23, 17.27, 17.28, 17.31, 17.42, 17.43, 18.1, 18.5-6, 18.7-8, 18.9, 18.29-30, 18.32.

OSASTO 3

1.29, 1.32, 1.33, 1.36-37, 1.40, 1.49, 2.11, 2.14, 2.19-20, 2.21, 2.25, 2.29, 2.30-31, 3.9, 3.14, 3.15, 3.28, 4.6, 4.9, 4.10, 4.13, 4.23, 4.25, 4.26-27, 4.31, 5.51, 5.52, 5.53, 5.56-57, 5.59, 6.4, 6.9, 6.10, 6.14-15, 6.16-17, 6.18, 7.26, 8.19, 8.27, 8.29, 8.30, 8.31-32, 8.33-34, 8.37-38, 8.39, 9.27, 9.31-32, 9.36, 9.38, 9.39-40, 9.41-42, 9.43, 10.4, 10.7-8, 10.9, 10.10-11, 10.12, 10.13, 10.15-16, 10.17-18, 11.13, 11.30, 11.36, 12.13-15, 12.18, 12.22-23, 12.26-27, 13.30, 13.37-38, 14.18-20, 14.26, 14.27, 14.28, 14.34, 14.35, 14.38, 15.16-17, 15.36, 15.42, 15.43, 16.17, 16.30-32, 16.33, 16.34-35, 17.14, 17.29, 17.36-37, 17.40-41, 17.42-43, 17.44, 18.1, 18.7, 18.8-9, 18.26, 18.28-29, 18.30, 18.31-32, 18.34, 19.22, 19.24-25, 19.26, 19.27, 19.28, 19.29-31, 19.34, 20.31.

OSASTO 4

1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.12, 1.17, 1.18, 1.19-20, 1.21, 1.24, 1.25-26, 1.28-29, 1.30, 1.31-32, 1.33-34, 1.35-36, 1.37, 1.40-41, 2.5, 2.6-9, 2.10, 2.11, 2.18, 2.19, 2.20-21, 2.23, 2.29, 2.34, 2.35, 2.36-37, 2.38-39, 2.40-41, 3.9-10, 3.11, 3.17, 3.18, 3.19, 3.22-23, 3.24, 3.25, 3.28, 4.3, 4.5-8, 4.20, 4.21, 4.22, 4.23-24, 4.25-26, 4.27-28, 4.29, 4.30-31, 4.32-33, 4.37-38, 5.8, 5.12, 5.16-17, 5.20, 5.21, 5.23-24, 5.25-26, 5.27-28, 5.29-30, 5.31, 5.36, 6.1, 6.12, 6.13, 6.19, 6.20, 6.21, 6.22, 6.23, 6.24, 6.26, 6.32-34, 6.35, 7.21, 7.24, 7.26, 7.35, 7.36-37, 7.38-39, 8.4, 8.8, 8.9, 8.10, 8.11, 8.12, 8.13, 8.14-15, 8.19-20, 8.21, 8.29-30, 8.33, 8.34, 8.35, 8.36, 8.37, 8.38-39, 9.6, 9.15, 9.16, 9.17, 9.20, 9.44, 9.50, 10.27-28, 11.25, 11.36, 12.13, 13.7-8, 13.20, 13.21, 13.24, 13.27, 14.4-5, 14.16, 14.21, 14.23, 14.24, 15.60, 15.61, 15.62-63, 15.74, 16.11, 16.12-13, 16.14-15, 16.16, 16.18, 16.23, 16.26, 17.11, 17.12-13, 17.15-16, 17.23, 18.1-2, 18.3, 18.5, 18.8-9, 18.10-11, 18.12, 18.13-14, 18.15-16, 18.17-18, 18.21-22, 19.20.

OSASTO 5

7.19-20

OSASTO 7

1.1, 1.6-7, 1.15, 1.54, 1.63-64.

OSASTO 8

3.15, 6.1, 6.7 -9, 7.6, 8.13, 8.14-15, 9.14-15.

OSASTO 9

1.11, 2.11-12.

OSASTO 10

4.5, 4.15.

OSASTO 11

2.8, 15.2, 15.4, 15.9, 16.5, 16.7, 16.10, 16.13.

Tähän kirkkoneuvoston päätökseen saa tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 15.6.2010 mennessä ja se on osoitettava Yhteiselle kirkkoneuvostolle, PL 1064, 70101 Kuopio. Oikaisuvaatimusta varten tarvittavan täydellisen pöytäkirjanotteen ja ohjeen saa Kuopion seurakuntayhtymän hallintovirastosta, puh. 040 4848201.

Kuopion ev.lut.seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Rukoilemme

Kuva Matti Karppinen/Kuvakotimaa

Osoita minulle tie

Herra, tule pian ja valaise yöni.
Niin kuin kuolevat ikävöivät, niin minä ikävöin sinua.
Sano sielulleni, ettei mitään tapahdu sallimattasi
ja ettei mikään, minkä sinä sallit, ole toivotonta.
Oi, Jeesus, Jumalan Poika,
niin kuin sinä vaikenit niiden edessä,
jotka sinut tuomitsivat,
niin pidätä kieleni,
kunnes olen saanut miettiä
mitä ja miten minun tulee puhua.

Osoita minulle tie
ja tee minut halukkaaksi sitä vaeltamaan.
Uskallettua on viipyä
ja vaarallista on jatkaa matkaa.
Täytä siis minun ikävöimiseni.
Tulen luoksesi niin kuin sairas tulee lääkärin luo.
Anna, Herra sydämelleni rauha.
Aamen.

*Pyhä Birgitta (1303 – 1373).
Birgittalaissääntökunnan perustaja.*

Arkienkeli

Irja ja Timo Harju: "Nautimme ihmisten kanssa olemisesta. Olisihan se surullista, jos ei eläkkeellä yhtään touhuaisi."

Iloa elämään

Harjun pariskunta on monessa mukana.

"Voin hyödyntää vielä eläkkeelläkin työterveydenhoitajan ammattiani.

Suokadun palvelutalossa toimii terveystiete, jossa olen joka toinen maanantai antamassa neuvoja ja ohjausta. Olen myös SPR: n toiminnassa mukana", **Irja Harju** toteaa.

Unicefin toiminta ja lipaskeräys on tuttua jo parinkymmenen vuoden ajalta.

"Kolme vuotta olen äitini omaishoitajana ja tuo aika lisäsi tunnetta, että voimme antaa aikaamme ikäihmisten elämänlaadun kohentamiseksi", **Timo Harju** sanoo. Kuudes vuosi on menossa Mäntylän palvelutalon asukkaiden ulkoiluttajina.

"Vanhukset nauttivat ulkoilusta. Varsinkin kesäaika on elämyksiä täynnä. Katselemme pihvoja ja istutuksia, linnut laulavat ja luonto elää."

Kaupungin organisoiman puistojumpan vetäminen on Timolle mieluista.

"Vedän maanantaisin Väinölänniemellä jumppaa. Heinäkuun 12. päivä aloitetaan ja jatketaan syyskuulle, jonka jälkeen on Lapin -retken järjestäminen. Metsäinsinöörin ammatistani on paljon hyötyä Lapissa."

Myös marjaretkien vetäminen on pariskunnan ohjelmassa.

Iloa lasten ja nuorten elämään -järjestön kautta organisoidaan kesäleirejä Pietarin hylätyille lapsille.

"Haemme Pietarista 20 lasta leirille Poukaman leirikeskukseen. Monet eivät ole käyneet edes maaseudulla."

Teksti ja kuva Hilikka Sipilä

viikon vastaaja

Lomalla Lieksaan kalalle

Nuori yrittäjä, toimitusjohtaja **Esa Jääskeläinen** urakoi kesälläkin Kuopion Männistön tehtaalla hautamuistomerkkien ja sisustuskivien parissa. Lomapäivillä suuntana ovat kalaist vedet Lieksassa tai Lapissa.

Millaista on yrittäjän arki?

Päivät alkavat klo 7.30 ja päättyvät klo 19-20. Viikonloput menevät monesti työn merkeissä. Päivät sisältävät matkoja, jälleenmyyjien-, sidosryhmien ja asiakkaiden tapaamisia. Yrittäjänä haluan olla välillä myös toimitamassa kivitaseja asiakkaille, jolloin näkee ihmisiä oston jälkeen. Samoin hautakiven asennuksilla tapaan omaisia ja hautausmaiden henkilökuntaa. Yrityksemme arvoihin kuuluu olla asiakkaan lähellä.

Onko yrittäjällä varaa olla kesälomalla?

Kesä on hautakivimarkkinoilla sesonkiaikaa. Asuntomessut työllistävät, jälleenmyyntiverkosto kasvaa sekä asiakkaiden ja jälleenmyyjien yhteistyö tiivistyy. Kesälomaa ehdin varmasti pitää jossakin vaiheessa. Kalastaminen Lieksassa jäi vielä kes-

ken keväällä, koska siimat eivät olleet riittävän "kireällä".

Onko helppoa unohtaa työasiat lomalla?

Loma tarkoittaa itselleni matkustamista. Olen matkustellut elämäni aikana niin Australiaan kuin Lappiin, mutta voin viettää lomaa myös serkkujen mökillä Siilinjärvellä tai hyvässä seurassa syöden ravintolassa.

Onko yrityksen ja vapaa-ajan aikataulut vaikeaa sovittaa yhteen?

Minulla ole vielä perhettä, joten aikataulujen sovittaminen ei tuota vaikeuksia. Aikataulujen sovittaminen on itsestä kiinni. Totuin hektisyyteen Helsingissä ja kii-

re johtuu kyllä osaltaan myös ihmisten asenteesta kiireeseen. Joskus mietin, että onko kaikilla oikeasti kiire?

Mitkä asiat koet erityisen haasteelliseksi?

Haasteellisuus tulee varmasti siinä, kun uusi yritys pyrkii markkinoille. Yrityksen pitää tehdä kaikki paremmin kuin kilpailijat ja tuotteiden on oltava laadukkaampia alusta lähtien. Kaikki on kiinni ihmisistä, hyvistä koneista ja työkaluista.

Milloin koet onnistumisen hetkiä?

Iloinen mieli tulee, kun saamme palautetta, että olemme toimineet hyvin ja laadukkaasti. Kuulin äskettäin myös, että jälleenmyyjän oma toiminta oli kehittynyt meidän ansiosta positii-

Asiat, joita kesältä odotat?

Onnistumisia asiakkaiden, jälleenmyyjien ja työntekijöiden kanssa. Hellepäiviä, jotka toivottavasti eivät olleet kesän ainoat toukokuussa.

*Teksti ja kuva
Hanna Karkkonen*

viikon valinta

Onko sinulla hetki aikaa?

Eero Ojanen on kirjoittanut filosofisia teoksia mm. hyvyydestä ja kauneudesta, ajastakin. Nyt Ojanen on tarttunut aikaa määrittäviin asioihin kirjassaan *Kreivin aika ja punainen minuutti*.

Aika ei ole vain tasaista virtaa, vaan aika on erilaisia sisältöjä ja vastakohtia, Ojanen kirjoittaa. "Aika on oikeaa aikaa, aika on tyytymistä. Ajan taito onkin juuri siinä, että täytyy tajuta aika, nähdä tilanne."

Aika on ajankiertoa, ja aaton tärkeudessa korostuu tulevan odotus. Laskiaisaattoa tai syntymäpäivän aattoa emme silti vietä. Ojanen pakinatyyli pilkahtelee joissakin luvuissa. Jälkijunaan on kiva heittäytyä. Tosin sanalla on myös negatiivinen merkitys. Sanamestarilla riittää sanaleikkijä, sillä jatkoille löytyy vastakohta etkot.

Aina on vaativa sana. Kauppojen pitäisi olla aina auki. Talous-

kriisi on taas kerran näyttänyt mihiin jatkuva koheltaminen johtaa, Ojanen toteaa.

"Jos markkinat nukkuisivat joskus, talous voisi edes periaatteessa olla terveellä pohjalla." Loma-ajastakin olemme tehneet irvikuvan, kun pitää olla toimintaa ja kuluttamista koko ajan. Pyhäpäivien poistaminen vie pyhyden mennessään.

Suomalaiset haikailevat karnevaalikulttuurin perään, mutta Ojanen muistuttaa että meillä on maailman pisin karnevaali: kesä.

Odotammeko edes vastausta kysymykseen: onko sinulla hetki aikaa? Ja missä ollaan silloin kun ollaan myöhässä?

Eero Ojanen:
Kreivin aika ja punainen minuutti.
Suomalainen aikakirja,
120 s. 27,90 e., Kirjapaja 2010.

Kirjallisuuden löytöretkeilijät

Kulturellit Ellit – 20 vuotta 200 kirjaa -historiikkia lukiessa huomaa, että keskusteluissa on puitu laajasti kirjallisuutta. Muutaman ihmisen innostus sai muitakin äidinkielenopettajia mukaan. He ovat oiva esimerkki aatteelle.

Osallistujat ovat pääasiassa naisia, mutta **Jouko Tyyrikin** piirissä kävi.

Piirissä on vieraillut kirjailijoita ja piiriläiset ovat käyneet katsomassa kirjoista dramatisoituja teatteriesityksiä.

Polemiikkiakin heidän kirjoituksensa ovat aiheuttaneet. Ja kukapa muu kuin **Minna Canth** olisi ärsyttänyt sanoihin: Minna

Canth ja monia muita pölyttyneitä klassikkoja. Kirjailijan koti- ja kaupatalo nykyisine reliefeineen on kuvina kirjassa.

Ellien lukuinnostus palkittiin Vuoden Lukija tittelillä 2007.

Lukevien opettajien arkea ovat koulussa kuullut sanat: Mistäs se pitää alottaa? Minä en oo koskaan lukuun mittään kirjaa kokonaan.

Poiminnat lukupiiriläisten arvioimista kirjoista ovat valistavia. Kirjalista toimii lukuvinkkinä. **Helka Nurmi** kirjoittaa: Se mitä lukee, ratkaisee usein myös sen, miten lukee.

Kolmikko **Airaksinen, Hukkanen** ja **Karhunen** ovat koonneet kauniin kirjan. Myös ulkoasu ja taitto ovat ammattitietoisia, **Jouko Kivimäen** käsialaa.

Annukka Airaksinen, Marja-Leena Hukkanen, Tuulikki Karhunen:
Kulturellit Ellit – 20 vuotta 200 kirjaa,
65 s., 10 e., Omakustanne 2010.

Ritva Kolehmainen

kirkon kulmilta

Puistojen kaupunki

Moni kaupunki on viime vuosina ottanut puistot yhdeksi brändikseen ja imagonsa luojaksi. Näitä ovat muiden muassa Kotka ja kansallisen kaupunkipuiston perustaneet Heinola, Hämeenlinna ja Pori.

Myös Kuopiolle on hyvin hoidetuilla puistoillaan ja laajoilla vihervyöhykkeillä ainekset samaan statukseen. Eikä vehreys koske vain kaupungin ympäristöä, vaan myös tiiviisti rakennettua keskustaa. Erityisesti tähän vuodenaikaan ruutukaava-alue on kuin vihrein nauhoihin solmittu suuri paketti.

Nämä "nauhat" tarjoavat monia vaihtoehtoisia reittejä kävelyyn ja pyöräilyyn.

Keskustan voi kiertää vihreää vyöhykettä seuraten Valkeisenlammelta Ison hautausmaan reunaan ja siitä Maljapuron vartta satamaan ja edelleen Väinölänniemen kautta Kuopionlahdelle.

Tai voi kävellä Koulupuistosta Kasarmipuiston ja Sankaripuiston kautta torin yli Snellmanipuistoon ja siitä Piispanpuistoon ja Väinölänniemelle ja Rönöön.

Puistojen vyötä täydentävät katuja reunustavat puurivistöt ja monet pihat puineen ja pensaineen. Joillakin kerrostalopihoilla säilyneet järeät koivut kertovat paikan nykyisiä rakennuksia vanhemmasta asutushistoriasta. Samaa kertovat monet parhaillaan kukkivat vanhat pihlajat ja sireenit.

Korttelimuseossa pihan täyttävät suuret sireenipensaat muodostavat täydessä kukassaan pari viikkoa kestävänsä ainutlaatuisen nähtävyyden.

Myös eri puolilla kaupunkia kukkivat kirsikka- ja omenapuut voisivat meilläkin olla vastaavanlaisia vaelluskohteita ja juhlan aiheita kuin kirsikkapuiden kukinta Japanissa.

Yhtenä lenkinä kaupungin vihreään nauhaan sisältyy Lääninhallituksen rakennusten keskelle jäävä pihapuisto monenlaisine puineen ja pensaineen.

Niitä ovat kauas näkyviin maa-merkkeihin kuuluvat siperianpihdät, sembramännyn, vaahterat ja pihlajat. Niitä täydentävä kolme tammea, jotka Kuopion lääninhallituksen henkilökunta istutti lääninhallinnon 350-vuotisjuhlavuonna 1985.

Pihan vanhaa muotopuutarhaa ei enää ole.

Kuvernöörien ajoista kertoo vanhan puuston ohella kalliolle rakennettu huvimaja. Tämä pientä temppeliä muistuttava rakennus on vastikään saanut takaisin vuonna 1915 otetussa kuvassa näkyvän vaalean värinsä.

Helena Riekk

Osasuurennos Victor Barsokevitschin kuvasta Kuopion kulttuurihistoriallisen museon arkistosta.

"Isä teki sinulle tämän", sanoo Tamara Jabrieh. Tervolainen kummi Ulla Harimo on liikuttunut saamastaan huoneentaulusta, jossa lukee "God bless your home", Jumala kotiasi siunatkoon.

Kuva Lahja Pyykönen

Kummi tuli kaukaa

Tamaran ja Ullan kohtaaminen on ikimuistoinen.

Tamara Jabrieh on Tervon seurakunnan kummilapsi. Ulla Harimo on Tervon seurakuntasihteeri.

Kummi ja kummilapsi kohtasivat ensimmäisen kerran Betlehemissä Dar Al-Kaliman koulussa.

Uintia ja kirjontaa, tanssia ja kerrontaa

"Jos haluat pelastaa koko maailman, aloita yhdestä ihmisestä." Tervon seurakunnalle 12 -vuotias palestiinalaistytö Tamara on tämän viisauden tekemistä todeksi.

Perheen isä **Ramzi** menetti työpaikkansa Israelin puolella, sillä rajan ylittämisessä oli vaikeuksia. Kolmen vuoden työttömyyden jälkeen hän on nyt pystyttänyt vihanneskaupan Betlehemiin.

Kristittyyn perheeseen kuuluvat äiti **Salam** sekä sisarukset **Taleen, George ja Tatjana**.

Koulun rehtorin mukaan Tamara on hyvä oppilas. Sujuvalla englannin kielellä hän kiittää kummiaan lahjasta ja ojentaa kummilleen vastalahjan, isän tekemän öljypuisen huoneentaulun.

Eteisessä pojat pelaavat. Tuossa luokassa on englannin tunti, toisen oven takana pikkuiset tummat kaunottaret keikkuvat leikkien tahtiin.

Koulussa muslimit ja kristityt opiskelevat yhdessä. Kristittyjä oppilaista on noin 60 prosenttia.

Dar Al-Kaliman koulu toimii Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon alaisuudessa. Koulun arvoiksi on sanoitettu rauha, yhteistyö, rakkaus, sitoutuminen ja viestintä.

Koulupäivien ohessa tärkeää ovat kerhot eli klubit, joissa voi harrastaa urheilua, taidetta, uintia, tanssia ja musiikkia. Tai draamaa, kirjontaa ja kerrontaa. Koulu kannustaa sekä luovuuteen että kriittisyyteen, osallistavaan oppimiseen ja mielikuvitukseen.

Dar Al-Kaliman koulu on perustettu vuonna 2000. Suomen Lähetysseuran kummit tukevat lasten koulunkäyntiä Toivon, Dar Al-Kaliman ja Bet Sahourin kouluissa sekä Beit Jalan oppilaskodissa.

Kummivanhus Karmelin juurella

Ebeneser -koti Karmel -vuoren juurella on Israelin ensimmäinen protestanttinen kristillinen vanhainkoti. Messiaanille juutalai-

sille rakennettu koti on runsaan 30 vuoden ikäinen. Vanhainkoti tarjosi asuinpaikan toisen maailmansodan vainoista selvinneille vanhuksille.

Nyt saman katon alla viettävät vanhuut-taan sekä messiaaniset (Jeesukseen uskovat) juutalaiset että arabikristityt.

"Ebeneser -koti on hyvin ainutlaatuinen", sanoo kodissa työskentelevä Suomen Lähetysseuran työntekijä **Pirkko Said**.

"Vanhainkodin hengellinen ja henkinen vaikutus ympäristölle on merkittävä. Monet ovat tulleet siunatuiksi siitä levollisuudesta, joka talossa vallitsee", Said kertoo.

"Kodin henkeä on kiitetty laadukkaaksi. Siellä antaudutaan vanhustyölle", vahvistaa runsaat kuusi vuotta kodin johtajana toiminut kuopiolainen lähetysasihteeri **Jukka Koistinen**.

"Koti on myös ekumenian keskus, jossa messiaaniset juutalaiset ja arabikristityt elävät sulassa sovussa." Virsikirjassa jokainen virsi on neljällä eri kielellä.

Tällä hetkellä kodin johtajana on **Johnny Khouri**, ensimmäinen israelilainen johtaja ja taustaltaan arabi.

Ebeneser -kodin "synnyttäjinä" olivat norjalaiset lähetystyöntekijät **Magne ja Ce-**

cilia Solheim, jotka joutuivat lähtemään Romaniasta ja siirtyivät Israeliin.

Norjan Israel -lähetyskeskuksen turvin Haifaan rakennettiin messiaaninen Elias -kirkko. Suomen Lähetysseura tuli mukaan kirkon viereen kohoavan vanhainkodin suunnitteluun 1970 -luvulla.

Koti ei saa valtion avustusta. Tukea vanhainkoti saa ulkomaisilta seurakunnilta ja järjestöiltä sekä paikallisseurakunnilta Israelissa.

Suomen Lähetysseura on aloittanut kummivanhustoiminnan, jonka kautta 30 -paikkaista vanhainkotiä voi tukea 25 eurolla kuukaudessa.

Kodissa asuu tällä hetkellä myös kaksi suomalaista.

Lahja Pyykönen

Kirjoittaja vieraili Dar Al-Kaliman koulussa Jerusalemissa sekä Ebeneser -kodissa Haifassa viime huhtikuussa.

Lisätietoa kummityöstä:
www.mission.fi/kummit
tuula.koistinen@mission.fi
puh. 043 824 2111

Kuva Pirkko Said

Daniel Said sai sylipaikan Ebeneser -kodin tukiasunnon vanhuksen Sofian käsivarsilta.

Ensi kertaa lähetysjuhlille

Villaa, metallilankaa, puuta ja neulahuovutusta.

Villaan ja neulaan Lähetysjuhlien käsityöteltassa tarttuu Päivi Sutinen.

Iso puu kestää tuulissa

”Kaikki eivät ole puhujia eikä kaikille istu puheiden kuunteleminen. Nyt pääsee ilmaisemaan ajatuksiaan myös käsillä tehden”, lähetysjuhlien vapaaehtoinen, käsityöteltan ideoinut Päivi Sutinen kertoo.

Sutisen ja hänen talkookollegojen ajatuksena on tehdä käsityöpajasta kohtaamispaikka, jonka ytimessä on vuorovaikutus ja ilmainen käsityön keinoin.

Sutinen itse on käsi- ja taideteollisen alan opettaja ja yrittäjä.

Yrittäjänä hänellä on oma huovutettujen tuotteiden mallisto, opettajana hänellä on ideoita jakaa käsityöintoa ja -taitoa toisille.

”Käsityötelttaan ideoitimme toteutettavaksi ison seinätekstiilin. Siinä oleva puu korostaa turvallisuutta, paikkaa joka kestää tukevasti paikallaan vuodesta toiseen vaikka millaisissa tuulissa”, Päivi Sutinen pohtii.

Isoon käyntikorttimaiseen seinäkuvaan jokainen saa jättää kädenjälkensä. Lisäksi kukin saa heiluttaa neulaa loihtriakseen villatuotteen ikiomaksi juhlamuistokseen.

Lähetystyö aivan uusi juttu

Sutisella ei ole seurakunta-aktiivin tai edes talkooaktiivin historiaa.

Päivi Sutinen osaa opettaa huovutusta ja ilmaisee ajatuksiaan kädentaidoin. Lähetysjuhlien käsityöteltassa Sutinen ohjaa suuren puun huovuttamista. Käsityöteltta on juhlilla lauantaina.

”Koko lähetystyökin on minulle ihan uusi juttu. Ensin kuulin juhlista uutisia ja erityisesti kansainvälisyyden vuoksi aloin kiinnostua. Hiljalleen kiinnostuin lähetystyöstä itsestään”, kertoo Lähetysseuran verkkosivuilta intoa imenyt Päivi.

”Tieto juhlien käsityöpisteestä oli viimeinen niitti”, kehittämistehävistä kiinnostunut käsityöopettaja tiivistää.

Vähitellen juhlista kantautunut tieto kasvatti innostuksen kehittää lähetysjuhlille tuoretta ohjelmaa. Edes kristillisten kesäjuhlien ensikertalaisuus ei jarruttanut Päiviä.

Kahden koulupojan äitinä Päivi ei koe lähetystyön tekemistä ulkomailla itselleen ajankohtaiseksi, mutta kiinnostus työskentelyyn ja lähetystyöhön on roihautanut juhla valmistelujen aikana.

”Unelmoin saavani olla tavalla tai toisella opetustyössä. Nyt tärkeintä on kuitenkin kasvattaa omat lapset toimeen tuleviksi.”

”Vapaaehtoisena toimiminenkin on minulle uusi asia, mutta auttaminen puhuttelee nyt paljon. Lähetystyön näkökulmasta minulle tärkeää on naisten aseman parantamiseksi ja lukutaidon edistämiseksi tehtävä työ.”

Sini Sorjonen

Kuva Teppo Linjama

Jussi Savolainen käyttää kolmen viikon kesälomansa Suviseurojen talkoisiin.

Liperiläinen pelto kukkii voikukkia. Nämä keltakukat ennättävät päästää hahtuvansakin ilmaan ennen kuin Jumalan sana viiden päivän ajan kiirii kaiuttimista vanhoillislestadiolaisten suviseuroissa Liperissä kuukauden päästä.

Yhdelle miehelle 70 vuoden työ

Keskuskentän laitamilla Jussi Savolainen poikansa Teron kanssa rakentaa vessojen yhteyteen tulevaa lasten pesupaikkaa.

Mastomies kippurakenkineen on kivunnut sähkötolppaan viimeistelemään sähköjä. Tuohon kulmaan nousee 50 metriä pitkä suihkurakennus, tännepäin ruokailukatos. Elintarvikekauppaan nakutellaan parhaillaan hyllyjä paikoilleen.

Taustalla on ravintolakatosrivistö, vielä taaempaa läheistä asutusta.

Vapusta lähtien kuopiolainen Jussi Savolainen on lähtenyt jokaisena lauantaiaamuna Liperiin. Mukana on linjavaunullinen talkoojoukkoa. Omat meisselit ja paljon ruuveja.

”Jos yksi mies tekisi tämän kaiken, hän saisi rakentaa 70 vuotta”, Savolainen ammattimiehenä laskee.

Jokainen tahtoo antaa kaikkensa

Jussi Savolainen muistaa vuonna 2002 Maaningalla pidetyt suviseurat. Talkoolaisena hän oli silloinkin. Vedenpaisumus oli lähellä, ja liejuun juutuivat niin autot kuin ihmisetkin. Kumisaappaat lopunmyytiin koko Savosta.

Lähetysjuhlata Varkaudessa 11.–13.6.

”Puusta pitkälle” teema otettiin Varkauteen siitäkin huolimatta, että puunjalostusteollisuudesta elävä Varkaus elää nyt vaikeita aikoja.

”Tarkastelemme, mihin juuremme ovat kiinnittyneet, kuinka runkomme voi ja kantavatko oksat hedelmää”, sanoo juhlien pääsihteeri Tiina Taavitsainen.

Juhlien vierasjoukon enemmistö koostuu vahvoista naisista ympäri maailmaa. Juhlat päättyvät sunnuntaina lähetystyöhön siunaamisen messuun.

Suon disty kolme kil alue on koo Tunnusl nä meidän Kotitalo väen ruokk kootöissä s

talkoilla

Liperin peltoja hän kiittää, sillä alue on mäki-
sempi ja salaojitettu. Liikennettä ohjataan neljästä
suunnasta. Juhlien aikana Savolainen vastaa vuo-
roistaan myös liikenteenohjauksessa.

"Uskovaisuus. Yhteinen juhla, jota jokainen
omalta osaltaan on rakentamassa", Savolainen pe-
rustelee kokopäiväistä talkootyötään. "Jokainen
tahtoo antaa kaikkensa, jotta juhlat onnistuvat.
Yhteinen usko antaa kaikille paljon."

"Juhlissa voin kokea hetken maanpäällistä pa-
ratiisia. Sana vastaa meille kun pyrimme elämään
Jumalan sanan mukaan. Jumala valaisee Raamatun
sanan", sanoo Kuopiossa myös seuraisäntänä ja
pyhäkoulunopettajana toimiva Savolainen.

Siionin Lauluja kuoromies veisaa sydämen kyl-
lyydestä. "Laulu on aina kuulunut elämään. Laula-
essa maalliset murheet unohtuvat."

"Yksi parhaista", lukee Savolaisen "virkapaidan"

Jussi Savolainen on Liperin Suviseurojen
kuopiolainen talkoovastaava. Joka
lauantai seurakentällä työskentelee
300 – 400 talkoolaista.

rintamuksessa. Arkiammatti on ISS: n päivä-
remonttimies. Kymmenen kilometrin työmatka
Särkiniemestä Päivärantaan taittuu pyörällä.

Illalla 55 –vuotias kunnon mies saattaa luistella
vielä kaksikymmentä ylimääräistä rullien päällä.
Mutta sitä ennen: "Ota vaikka lihapullia ja ranska-
laisia", Savolainen sanoo jo uudestaan kilkattavaan
puhelimeen.

On lasten ruoka-aika.

Lahja Pyykönen

Herättäjäjuhlat Kiuruvedellä 9.–11. 7.

Valaise varjot tiemme, pyydetään Herättäjäjuhlien tunnuksessa.
Kiuruvedellä kokoonnuttiin Herättäjäjuhlille vuonna 1981. Silloin
satoi, nyt odotetaan aurinkoa.

Juhlilla puhuu mm. eduskunnan varapuhemies, kansanedusta-
ja Seppo Kääriäinen. Juhlilla juodaan reilun kaupan kahvia. Jär-
vikalakeittoa ja muuta hyvää juhlaravintolassa tarjoilevat naiset
sonnustautuvat paperipäähineiden sijaan kangashuiveihin.

Ovet auki ventovieraille

"Seurakunnasta soittivat, että meille tulee viisihenkinen perhe.
Odotamme heitä innolla jakamaan kotimme", kertovat Anne, Jari,
Armi, Anu, Anita ja Arja Kauppinen Kiuruvedeltä.

"Mikä on meidän, on myös vieraiden."

vaan, mutta pari huonetta tyhjennet-
täisiin juhlovieraille.

Juhlat ravitsevat mieltä

"Mikä on meidän, on myös vierai-
den. Vieraiden majoittaminen kuu-
luu kristilliseen lähimmäisenrak-
kauteen. Eikö Jeesuskin kehottanut
auttamaan lähimmäistä", toteaa
jätehuoltotöillä elannon tienaa-
va Jari.

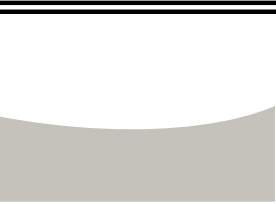
Kauppisten mielestä kotimajoit-
taminen ei vaadi mitään ylimääräi-
siä ponnisteluja. Tarjolla on omako-
titalon kaksi huonetta, petejä, tyy-
nyjä, peittoja sekä wc ja peseytymis-
tilat. Ainoastaan toinen jääkaappi
pitää joko lainata tai ostaa. Vieraat
voivat myös kokata keittiössä jos
haluavat.

"Osallistumme koko perheel-
lä sekä juhlille että talkoisiin. Ja-
ri huolehtii tavarakuljetuksista,
vanhin tytöistä Armi on mukana
yökahvilassa ja askartelupisteessä,
nuorempi tytär Anu ohjaa käsityö-
pajalaisia. Koemme herättäjäjuhlat
omiksemme, sillä ne ravitsevat miel-
tä", Kauppiiset toteavat.

Kiuruvedellä vietettävät herät-
täjäjuhlat saavatkin 9 000 asukkaan
maaseutukaupungin majoitustilat
pullistelemaan, sillä odotettavaissa
on noin 20 000 – 30 000 vierasta.

Sen vuoksi ykkösvaihtoehtona
on tarjottu koti- ja yhteismajoitusta
vanhaan körttiläisperinteen malliin.
"Tavoitteeksi asetettiin 400 -500
yösiijaa, mutta nyt ollaan vasta puo-
livaliässä. Vielä ehtii ilmoittautua
kotimajoittajaksi lähialueeltakin",
vetoaa majoitustoimikunnan pu-
heenjohtaja Juha Nousiainen.

Seija Rytönen

SUOMEN
MUOTOKIVI

**HAUTAKIVET SUORAAN
TEHTAANLIIKKEESTÄ.**

Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsitasot keittiöihin,
kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.

Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543

www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.

Kuopion Invalidit ry

Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN**

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

**Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU**

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY**

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

**Verenpainetta, rintakipua,
verenkierto- tai
erektiohäiriöitä?**

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan
määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 185 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**

Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistävä valtimo

PITOKAMMARI PUIJONLAAKSOSSA

Lounasravintola - Kahvila - Tilausravintola - Pitopalvelu

*Pitokammari on mainio juhlapaikka.
Valoisa yhtenäinen ravintolasali sekä kodikas
tunnelma luovat puitteet jopa sadan hengen
erilaisiin tilaisuuksiin.*

**Kaikenlaiset perhejuhlat
ristiäiset, syntymäpäivät, muistotilaisuudet.
Ryhmäruokailut**

Teemme mielellämme tarjouksen tilaisuutenne järjestelyistä.

www.pitokammari.com

**Puijonlaaksontie 4, Kuopio Puh. 044 345 7916
info@pitokammari.com**

seurakunnissa t

Tuomiokirkko

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, perjantaisin klo 18-23. Puh. 040 4848 256

Ei kesä-illan ehtoollista ke 9.6. klo 19. Pihaseurat Korttelimuseon pihapiirissä, Kirkkokatu 22.

Promootiojumalanpalvelus pe 11.6. klo 16. Saarna piispa Wille Riekkinen, liturgia tuomiorovasti Ilpo Rannankari, Puijon kamarikuoro, johtaa Outi Keski-sipilä, urkurina Anu Pulkkinen.

Messu su 13.6. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina ja urkurina Eero Väättäinen.

Kesäillan ehtoollinen ke 16.6. klo 19. Sari Kärhä.

Messu su 20.6. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Olli Viitanieniemi, kanttorina Pertti Rusanen, urkurina Aki Tyni.

Ei kesäillan ehtoollista ke 23.6. Klo 19 pihaseurat Korttelimuseon pihapiirissä, Kirkkokatu 22.

**MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10.**

Avoinna ma - to 11-15. Puh. 040 4848 272

Pihaseurat ti 22.6. klo 13. Olli Viitanieniemi

MUUTA

Pihaseurat ke 9.6. klo 19. Ilpo Rannankari, Sari Kärhä. Korttelimuseon pihapiirissä, Kirkkokatu 22.

Pihaseurat ke 23.6. klo 19. Olli Viitanieniemi, Sari Kärhä. Korttelimuseon pihapiirissä, Kirkkokatu 22.

KASTETUT

Arvi Elias Kantele, Lari Mikael Savolainen, Luka Joonatan Tiihonen, Saaga Linnea Hintikka, Ada Helmi Ilona Korhonen, Ossi Aaron Kuusisto, Venla Maria Ilona Vainiokangas.

KUULUTETUT

Mika Petteri Korhonen ja Marja Riitta Pulkka.

KUOLLEET

Anna Hilma Huotari 92 v, Tauno Taavetti Tuomainen 72 v, Anna Vilhelmiina Vainio 91 v, Eila Orvokki Korhonen 86 v, Helga Marjatta Salo 93 v, Jyrki Eemi livari Karvonen 23 v, Reino Johannes Jokilehto 77 v, Toini Tuulikki Miettinen 88 v, Kaarina Husso 79 v, Anni Aune Sofia Turkka 93 v.

Alava

**ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5**

puh. 040 4848 298

Messu su 13.6. klo 10. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgina Sanna Husso, kanttorina Richard Nicholls.

Messu su 20.6. klo 10. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Richard Nicholls.

Pihaseurat ke 23.6. klo 18 Taina ja Miika Tammekannilla, Omakotitie 24.

Kesäillan sävel "Turvallisesti huomiiseen" pe 18.6. klo 19. Aluetyöntekijä Jouko Puhakka, laulu, Richard Nicholls, säestys, piirilähetti Pentti Hiltunen, puhe. Järj. Suomen Raamattuopisto ja Alavan srk.

**SÄRKINIEMEN
SEURAKUNTATALO
Särkiniementie 20**

puh. 040 4848 307

Messu su 20.6. klo 13. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Richard Nicholls.

MUUTA

Perinteinen juhannusjuhla pe 25.6. klo 18 Poukaman leirikeskuksessa. Klo 18 lipunnosto sekä kahvi- ja mehutarjoilua, klo 19 juhannushartaus, klo 19.30 kokon sytytys. Mölkkyä ja muita pelejä lapsille. Alavan kirkkokuoron seniorit, yhteislaulua ja seurustelua. Bussikuljetus: Bussi 1 klo 17 Alavan kirkolta Maljalahdenkadun kautta Poukamaan. Bussi 2 klo 17.30 Maljalahdenkadulta Inkilänmäen kautta Poukamaan. Paluukuljetus n. klo 20.30. Tarjoilu ja bussikuljetus maksuttomia. Omakkarat mukaan. Omalla autolla perille asti vain poikkeustapauksessa. Järj. Alavan seurakunta.

PERHETYÖ

Alavan seurakunnan perheleiri "Puusta pudonneet" Rytkyn leirikeskuksessa 27.-29.8. Osallistumismaksu 20 €/perhe. Ilmoittautuminen 28.6.–26.7. Sisko Laitiselle p. 040 4848 326, sisko.laitinen@evl.fi. Tarkempia tietoja leiristä voit kysyä leirin vetäjiltä pastori Pirjo Kuulalta p. 040 4848 318, pirjo.kuula@evl.fi 1.6. saakka ja diakonia-työntekijä Sisko Laitinen p. 040 4848 326 juhannuksen jälkeen. Järjestää Alavan seurakunnan diakonia- ja perhetyö.

KASTETUT

Venla Lumia Reinikainen, Eevastiina Lumihelmi Lyydia Väisänen, Aatu Luka Kasper Hautakangas, Lilja Lahja Linnea Lappi, Lumi Lauria Myllymäki, Ellinora Marjatta Jaroma, Kiira Pepita Tuppurainen, Kyösti Johannes Lappalainen.

KUULUTETUT

Niko Juuso Tapio Korpi ja Kristiina Piia Hannele Janhonen, Jussi Tapani Sarin ja Heidi Susanna Hassel.

KUOLLEET

Helmi Ester Martikkala 92 v, Iida Irene Räsänen 95 v, Pirkko Annikki Laukkanen 70 v, Aate Johannes Repo 83 v, Hilja Alina Nissinen 86 v, Toivo Juhani Nissinen 49 v, Matti Pekka Kuivonen 62 v, Jouni Pekka Tapani Malvila 41 v, Matti Kalevi Kokkarinen 53 v, Eino Heikki Säisä 90 v, Reijo Martti Korhonen 63 v, Kerttu Anja Leppänen 82 v.

Kallavesi

**KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21**

puh. 040 4848 336

Sanajumalanpalvelus su 13.6. klo 10. Saarna Yrjö Sahama, liturgia Lauri Kas-tarinen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Messu ja R1 konfirmaatio su 20.6. klo 10. Saarna Anna-Maija Hella, liturgia Veli Mäntynen, kanttorina Seppo Kirkinen.

Päivärippikoululaisten konfirmatiomessu su 20.6. klo 14. Saarna Veli Mäntynen, liturgia Yrjö Sahama ja kanttorina Mari Vuola-Tanila.

Avioliittoon vihkimiset su 10.10. klo 10. Tilaisuudessa vihitään enintään **5 paria**. Jumalanpalveluksen jälkeen yhteiset hääkirkkokahvit vihityille ja heidän lähipiirilleen (15 vierasta/vihkipari). Vihittävät parit otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä- **ensisijalla Kallaveden seurakunnan jäsenet**. Ilmoittautumiset 15.8. mennessä Kallaveden seurakunnan toimistoon, Rauhalahdentie 21,puh: 040-4848 327. Tiedustelut pastori Raili Rantanen puh: 040-4848 360.

**PETOSEN
SEURAKUNTATALO
Pyörönkaari 21**

puh. 040 4848 336

Pihaseurat ti 22.6. klo 19. Juha Määttä, Raili Rantanen ja Seppo Kirkinen.

**HIRVILAHDEN KAPPELI
Länsirannantie 2410**

puh. 017-3629205

Kesäkirkko to 17.6. klo 18. Mukana pastori Juha Määttä,kanttori Anna-Mari Linna, musiikkileirin oppilaita ja opettajia Jenni Venäläisen johdolla. Kahvitus

DIAKONIA

Omaishoitajien leiri Rytkyn leirikeskuksessa 14.-16.9. Ilmoittautuminen 13.8. mennessä diakoniatuomistoon puh: 040-4848 332 ma ja to klo 9-10. **"Hyvää huomenta arki"- avoin kohtaamisaikaa** to 10.6. klo 10. Alakatu 6 B. Tervetuloa.

"Hyvää huomenta arki"- avoin kohtaamisaikaa to 24.6. klo 10. Alakatu 6 B. Tervetuloa.

Petrosen Diakoniatuomisto muuttaa ke 30.6. takaisin Petosen seurakuntatalolle. Päivystykset ma ja ke klo 9-11 puh: 040-4848 333.

MUUTA

Leväsen messu ti 15.6. klo 13.30 Juha Määttä ja Anna-Mari Linna.

KASTETUT

Onni Pekka Leskinen, Neela Mimosa Antikainen, Milo Onni Oliver Laitinen, Leevi Verner Räsänen, Lauriina Aurelia Korhonen, Julius Kalevi Manninen, Ida Aino-Maria Kemppinen.

KUULUTETUT

Kalle Juhani Onnela ja Hannele Maarit Virtaniemi, Timo Antero Pakarinen ja Anna Katja Marika Simonen, Mika August Laituri ja Katja Susanna Soini, Janne Jalmari Huttunen ja Milla Raakel Koponen.

KUOLLEET

Elin Irene Kokkonen 85 v, Marja Hillervo Nyström 68 v, Hilja Alina Nissinen 86 v, Toivo Juhani Nissinen 49 v.

Männistö

**PYHÄN
JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8**

puh. 040 48 48 386

Messu su 13.6. klo 10. Saarna ja liturgia Outi Pohjanen, kanttorina Anna Kosola.

Messu su 20.6. klo 10. Saarna ja liturgia Reijo Virolainen, kanttorina Heikki Mononen.

**MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO
Lönnotinkatu 24**

puh. 040 48 48 386

Männistö laulaa ja soi ke 16.6. klo 18. Heikki Mononen.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvauvastaanotto 1.6.-31.8. Pyhän Johanneksen kirkolla (Kellolahdentie 8) ti klo 9-10, p. 040 4848 384.

KASTETUT

Tiitus Akseli Perkkiö, Emilia Kristiina Kaikko, Emilia Aino Eveliina Tepponen, Reetta Eveliina Virkkunen.

KUULUTETUT

Rauno Kauko Tapani Puustinen ja Heidi Annika Koponen, Massimo Ratiglia ja Anne Marjatta Helin, Jarkko Kalevi Kauppinen ja Kirsi Helena Marjatta Kankkunen, Mikko Matias Antero Räsänen ja Anna Maria Karoliina Snellman.

KUOLLEET

Esko Kalervo Markkanen 71 v, Pentti Kalervo Tossavainen 89 v, Ritva Teller-v Kinnunen 74 v, Taimi Maria Rautiainen 82 v, Valva Taimi Kekäläinen 95 v,

Pekka Alfred Joukkola 81 v, Ija Irene Pekkarinen 82 v, Saimi Kaarina Pirska-
nen 78 v, Helga Vainikainen 81 v.

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Konfirmaatiomessu su 13.6. klo 10. Matti Pehkonen saarnaa, Heikki Hyvärinen, Pirjo Litmanen, Marjukka Toropainen. Kanttorina Jarkko Maukonen. Kehitysvammaisten rippikoulu.
Pihaseurat ke 16.6. klo 18 kirkon pihalla. Piio Lappalainen, Aki Hätinen, Joonas Saraste.
Messu su 20.6. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Piio Lappalainen, Aki Hätinen, Markku Puhakka. Kanttorina Outi Keskipilä.

MUUTA

Hiljaisen rukouslaulun retiriitti 10.-12.9.2010 Rytlyn leirikeskuksessa. Lähtökohtana retiriitissä on yhden äänen tekeminen, kuunteleminen ja kokeminen. Rukouslaulu koskee koko kehoamme, mieltämme ja sydäntämme. Laulutaito ei ole välttämätön. Ohjaajana Pia Sikkdahl ja pastori Piio Lappalainen. Majoitus yhden hengen huoneissa. Viikonlopun hinta 120 euroa. Mukaan sopii 15 ensiksi ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset kesäkuussa ja 9.8. alkaen Puijon seurakunnan toimistoon ma-pe klo 8-15 p. 040-4848410, mirja.pekkari-
nen@evl.fi. Lisätietoja antaa Piio Lappalainen p. 040-4848433.
Kirkkovenesoutu ja kansanlaulukirko Tomperissa ti 29.6. Soutu kirkkove-
neillä alkaa Julkulan venerannasta klo 16. Paluu Tomperin saaresta kansanlau-
lukirkon ja nuotioillan jälkeen n. klo 21. Ilmoittautuminen toimistosihteeri Mirja Pekkariselle arkisin klo 8-15 p. 040-4848410.

KASTETUT

Kasper Ukko Juhani Malinen, Ifeoma Sonja Namonda Saavalainen, Venla Jas-
min Olivia Karppinen, Elida Aurora Laa-
japuro.

KUULUTETUT

Jani Petteri Kelo ja Ulla Kristiina Heikki-
lä, Aki Kalervo Malinen ja Tiina Kaisa Helena Savolainen, Niilo Kalevi Kinnu-
nen ja Anna-Mari Nissinen, Ismo Johan-
nes Kurki ja Tanja Johanna Ikonen, Tatu Eerikki Kettunen ja Hanna Susanna Tel-
lervo Röpetti, Jarmo Olavi Kokkonieniemi ja Päivi Marketta Husso, Tomi Aaro Ris-
sanen ja Sanna Maarit Hannele Leino-
nen, Sami Pekka Antero Heiskanen ja Terhi Päivikki Alanne.

KUOLLEET

Aune Unelma Löppönen 88 v, Anja Ir-
meli Pitkänen 71 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

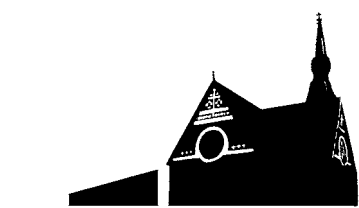
puh. 040 4848 446
Messu su 13.6. klo 10. Kirsi Leino, Mar-
jatta Piironen.
Kirkonvartijoiden infotilaisuus ma 14.6. klo 12. Kirsi Leino.
Messu su 20.6. klo 10. Kirsi Leino, Mar-
jatta Piironen.

RIISTAVEDEN
SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

puh. 040 48 48 446
Juhannustapahtuma to 24.6. klo 18. Kesäisiä pelejä ja yhteislauluja. Myyn-
nissä makkaraa ja lettuja. Kahvitarjoilu.

KUOLLEET

Eino Ilmari Miettinen 78 v.

Vehmersalmi

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 15

puh. 040 48 48 456
Messu su 13.6. klo 13. Seppo Seesjärvi. Marjatta Piironen.
Sanajumalanpalvelus su 20.6. klo 13. Kimmo Kivelä. Marjatta Piironen.
Urkukonsertti la 3.7. klo 20. Jukka Pie-
tilä - Kalevi Kiviniemi
Konfirmaatio su 11.7. klo 10. Kimmo Kivelä. Velentina Malkova.
JUHLAMESSU, su 29.8. klo 10. Vehmer-
salmen seurakunta 90-vuotta.
**Vehmersalmen seurakunnan 90-
vuotisjuhlakonsertti** su 29.8. klo 13. Petri Laaksonen.

MUUTA

Hautausmaiden kukituspäivä ke 9.6. Klo 9. hartaus Puutosmäen hautaus-
maalla ja klo 10. Vehmersalmen hautaus-
maalla. Kimmo Kivelä. Sateen sattui-
ssa hartaus pidetään kirkossa.
**Kylälaulajaiset Mustinlahden kylä-
lolla** ti 15.6. klo 19.
Miettilän kesäkirkko su 20.6. klo 18 Tervassalossa Timo Pekkarisella
Horkanlahden hautausmaalla su 4.7. klo 11.30 Horkanlahden hautausmaan muistomerkin paljastus
Kylälaulajaiset ke 7.7. klo 19 Enonlah-
den kalasatamassa
Kesäillan hartaus ke 14.7. klo 18 Hon-
kalan tilalla, teemana "minun virteni".
Kesäkirkko su 18.7. klo 19 Puutosmäen kappelilla
Luomakunnan sunnuntai su 25.7. klo 13 sanajumalanpalvelus Syvähiekkassa
Kesäseurat su 25.7. klo 15 Ilkka Sormusella, Vanhasalontie 565

KASTETUT

Lassi Pekka Elias Silén, Verna Eveliina Tarkiainen.

KUULUTETUT

Eero Juhani Puustinen ja Sanna Tiia Marjut Lönn.

KUOLLEET

Yrjö Holopainen 88 v, Jyrki Eemi Iivari Karvonen 23 v.

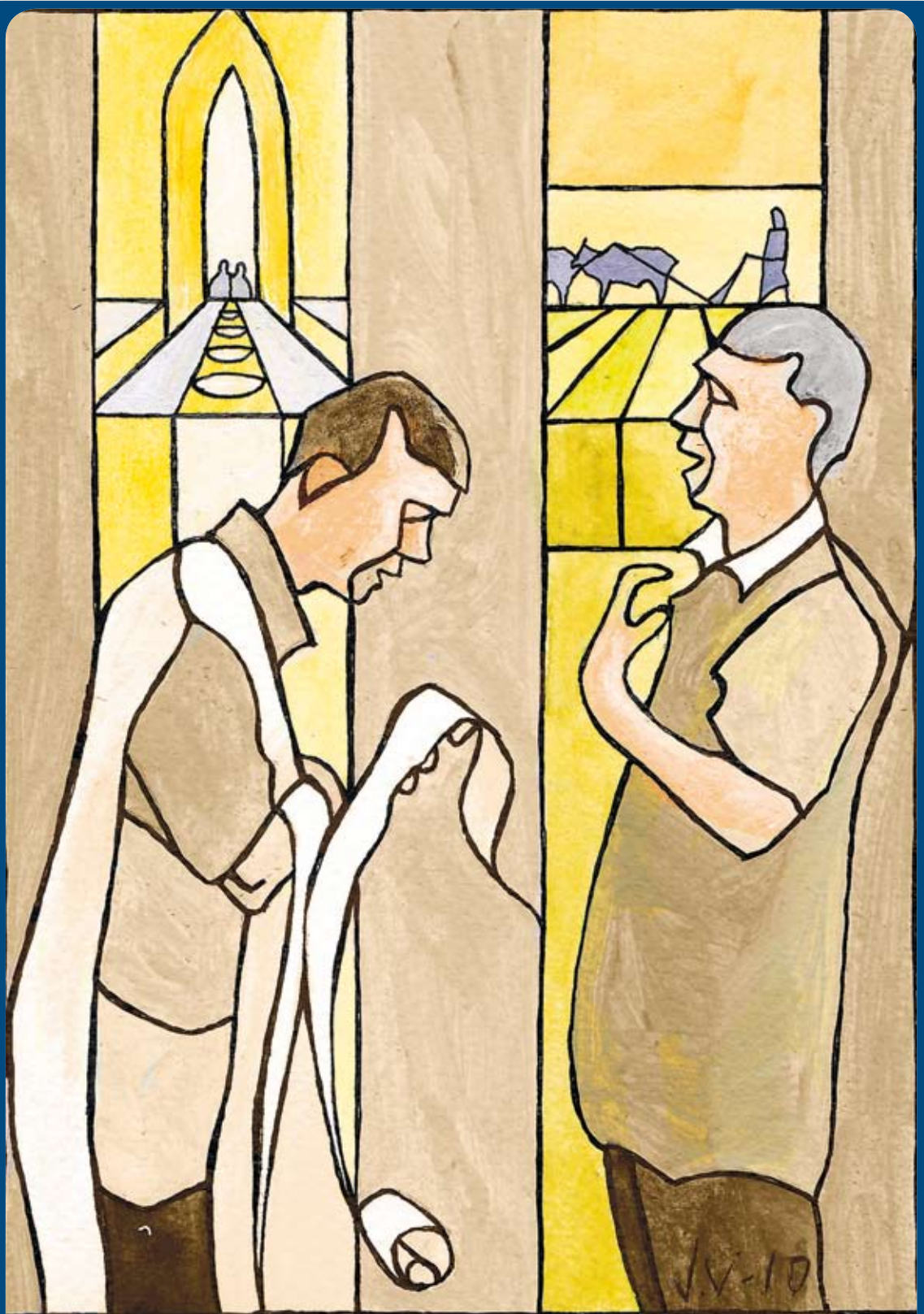
DIAKONIAKESKUS

Hyväntuulenpiiri ti 15.6. klo 12. Diakoniakeskus on suljettuna 12. – 31.7.

KIRKKO, Haarahongantie 4,
71800 SIILINJÄRVI

Messu su 13.6. klo 10, Matti Hoffrén, Eero Holma, Vesa Kajava
Konfirmaatiomessu (ryhmä 4) la 19.6. klo 15, Sirpa Ylikotila, Matti Hoffrén ja Vesa Kajava
Konfirmaatiomessu (ryhmä 5) su 20.6. klo 10, Tapio Lepola, Markku Kettunen ja Marjaana Kaisto.

Joonas Vähäsöyrinki

Tarjolla parasta

Laitoin kylmälaukkuihin kaksi voileipäkakkua ja sacherkakun. Tuttu kuopiolainen emäntä oli ne tehnyt. Matkani suuntautui kohti Hel-sinkiä. Vietimme siellä tyttäreni, poikani ja hänen morsiamensa yhteistä valmistujaisjuhlaa. Ammattiin valmistuminen on iso asia. Kolmoisjuhla, jossa halusin tarjota parasta. Juhlat tuovat monenlaisia valmisteluja, siivoamista, laittamista. Kutsut sukulaisille ja ystäville on lähetetty ajoissa. Ripille ja yliopilaaksi pääseminen ovat tärkeitä etappeja nuoren elämässä. Niitä saavutuksia on mukava juhlia yh-
dessä sukulaisten ja kavereiden kanssa. Pöydät laitetaan koreiksi, jokainen haluaa tarjota juhla-
vieraille parasta. Jeesus kertoi miehestä, joka järjesti suuret pidot. Pidot olivat siihen aikaan elämän kohokohtia. Niihin kokoonnuttiiin nauttimaan

hyvästä ruoasta ja juomasta tois-
ten seurassa. Kutsut oli lähetetty ajoissa. Mutta kun juhlan oli määrä alkaa, kutsutuista yksi toisensa jälkeen peruutti tulonsa. Syitä oli monia, useimmat niistä tekosyitä. Oli olevinaan kiire, oli niitä omia menoja, ei oikein huvittanut lähteä. Selittelyä, verukkeita, joilla lopul-
takaan ei ollut merkitystä. Paitsi se, että viime hetken kieltäytymi-
nen oli loukkaus pitojen järjestäjää kohtaan. Kaikki oli valmiina, mutta kutsutut eivät halunneet tulla. Isäntä ei antanut juhla-
valmistelujen mennä hukkaan. Hänen palvelijansa saivat tehtäväksi tuoda juhlataloon kaupungin kaduilta ja toreilta vähäosaisia, elämän kal-
toin kohtelemia, syrjään joutuneita ihmisiä. Niitä, jotka joutuivat usein katsomaan sivusta hyväosaisten juhlintaa. Viimeiset vieraat haettiin maanteiltä ja kyljen kujilta. Pitojen isäntä halusi juhlatalon täyttyvän.

Jeesuksen kertomus pysäyttää meidät Jumalan valtakunnan salai-
suuden äärelle. Siellä juhla-
valmistelut ovat jo pitkällä. Kutsuja on lähetetty runsaasti, ja avoin kutsu on edelleen voimassa. Kutsuun vas-
taaminen on valintakysymys. Halu-
anko osallistua suureen juhlaan, vai onko minulla muuta tekemistä? Jumalan valtakunnan juhlat ovat paremmat kuin osaamme aavistaa-
kaan. Emme tiedä niiden juhlien sisällöstä, mutta voimme luottaa juhlien järjestäjään. Hyvät juhlat ovat yllätyksiä täynnä. Siksi niitä kannattaa odot-
taa. Siellä meille tarjotaan parasta.

*Raimo Hakkarainen
Kirjoittaja on
Kuopion seurakuntien
oppilaitospastori.*

Pesu Leenat oy

Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3
78850 Varkaus

Minna Canthin katu 58
70100 Kuopio
p. 017 369 0700

Kesän 2010

VARTTUNEEN VÄEN DIAKONIALEIRIT

Rytkyn leirikeskuksessa

■ Männistön seurakunnan leiri 17. – 19.8.

■ Alavan ja Kallaveden seurakuntien yhteinen leiri 20. – 22.8.

■ Tuomiokirkkoseurakunnan leiri 24. – 26.8.

Leireille ilmoittautuminen diakoniakeskukseen, p. 040 4848 464 18.6. mennessä

SWIPE Mifi NaturCare

VAIPAT ja VUOTEEN-SUOJAT

- myös kotiin kuljetettuna

● ihonhoito

● pesu- ja puhdistusaineet

● sisäpintojen- ja sisäilman-puhdistusjärjestelmät

SOITA 044-353 3367

Kuopion Hoitotarvikepalvelu

VALOKUVAAJA Kari Matti Antero Puustinen

www.kamaan.fi

044-3281000

• Matot •vuodevaatteet • ym.

Pyykkisatama

ITSEPALVELUPESULA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio Puh. (017) 263 3128

Hammaslaboratorio DENTAL PARTS OY

- erikoishammas-tekniikan palvelut

- hammaslaboratorio-palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

Välitämme.

Ilmoitusmarkkinointi

Vappu Kuusiniemi
(014) 619 824
040 486 6726
vappu kuusiniemi@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

Mistä löytyy KodinOnni?

Nyt myös TorinKulmassa Petosen asuntomyymlän lisäksi.

Monipuolinen myyntitiimimme koostuu vanhoista tekijöistä ja uusista innostuneista myynti-ihmisistä. Meillä kaikilla on vahva halu palvella Sinua parhaiten kaikissa asuntoasioissa.

TorinKulman asuntomyymlä Haapaniemenkatu 28, 70110 Kuopio

Gitta Mielonen
yrittäjä, LKV
044 279 8934

Mika Leskinen
myyntineuv.
044 279 8932

Arto Tiirikainen
myyntineuv.
044 279 8942

Siru Talvinen
LKV, KiAT
044 279 8933

Petosen asuntomyymlä Jalkasenkatu 7, 70820 Kuopio

Aaro Tanskanen
yrittäjä, LKV, AKA
044 279 8931

Timo Rantanen
LKV, RI
044 279 8938

Marjut Siippainen
myyntineuv.
044 279 8935

Seppo Toivanen
myyntineuv.
044 279 8959

Jarmo Lyytinen
myyntineuv.
044 279 8936

Sinikka Kaukorinne
myyntisihteeri, LKV
044 279 8930

Kiinteistömaailma

9. – 22.6.10

Konfirmaatiomessu (ryhmä 6) su 20.6. klo 14, Eero Holma, Markku Ket-tunen ja Marjaana Kaisto.

SEURAKUNTATALO

Infotilaisuus tiekirkko-oppaille ke 16.6. klo 18
Kesälaulajaiset to 17.6. klo 18 seura-kuntatalon sisäpihalla. Makkaranpais-toa ja kahvitarjoilu. Tarjoilu lähetysten hyväksi á 2.50 e.

VUORELAN KIRKKO

Vuorelan kirkossa ei jumalanpalveluk-sia kesä-, heinä- ja elokuussa.

MUUT

Akuliinan hartaus ke 16.6. klo 14, Matti Hoffrén ja Marjaana Kaisto.
Tiistaina 29.6. klo 18 kansanlaulu-kirkko Tomperin saarella yhdessä kuopiolaisten kanssa, siilinjärveläisten lähtö Vuorelan vierasveneläiturista klo 17 (kirkkovenesoutu). Ilmoittautumi-nen kirkkoherranvirastoon puh. 2884600, ti 15.6. mennessä.

KASTETTU

Miisa Marie Melina Hyvärinen, Topi Valo Raminpoika Mikkonen, Eelis Olavi Kuiri, Kyösti Kalle Kuiri, Oliver Emil Sa-volainen, Roope Julius Rissanen, Arttu Eero Sanuka Leppä, Vilho Akseli Vihto-ri Miettinen, Roosa Eveliina Räsänen, Amos Pieti Einari Vikki, Taika Lotta Annikki Pyykkönen

KUULUTETTU

Karri Markus Hakkarainen ja Marjo Hannele Virolainen, Aki Ilari Väänänen ja Päivi Anneli Piippo, Juha-Matti Tapani Alakorva ja Hilja Maria Charlotta Ylisirniö, Kyösti Veli Mikko Kokkonen ja Mari Inkeri Kala-mies, Harri Markus Sinokki ja Marika Elisabet Rytkönen, Marko Kalevi Nuu-tinen ja Tiina Miia Marika Heikkinen

KUOLLUT

Erkki Ilmari Pehkonen 82 v., Anita Hel-levi Seppänen 66 v., Toivo Vilhelm Hyttinen 83 v.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10 – 15 sekä perjantaisin klo 18 – 23. Puh. 040 4848256.

Kansanlähetyksen opiskelijatoiminta

Kolme kohtaamista, Sairaalakatu 11 keskiviikkoisin klo 18
www.kolmekohtaamista.com

Perheasiain neuvottelukeskus

Luottamuksellista ja maksutonta kes-kusteluapua parisuhteen kysymyksi-

Palveleva puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, p. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/ matkapuhelin-maksu. Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

Järjestöt

Pohjois-Savon Ev.lut. Kansanlähetyk-s Sairaalakatu 11, 70100 Kuopio

puh. 017-262 2082
www.p-savonkl.sekl.fi
Toimisto auki ma ja ke klo 10-15.Kristil-linen Kirjapalvelu ma ja ke klo 10-15.
Lähetyskodin tilaisuudet: Kuopio-aktio - ”Paras on edessäpäin” Lähe-tyskodissa, 9.6. klo.19 Pekka Huttu-nen, Lassi Keinänen, Hilja Väisänen, Vilho Harvala, Leo Louhivaara. 10.6. klo.19 Leo Louhivaara, Pentti Rissa-nen, Rauno Perälä, Ilpo Rannankari, Vilho Harvala.
Lähetyskodin Kesäseurat klo 19: Su 13.6. Ritva Holopainen, Pekka Kiiski, 20.6. Jouko Kauhanen.
Juhannusjuhla 25.6. klo 15 Toivalan metsäkoulun Haapamäen havaintoti-lalla.
MATKA: Kansanlähetyspäivät Lahdes-sa 2-4.7.. Yhteiskuljetus, kysy Ari Kor-hoselta, p. 044 346 1568.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

puh. 0207 681 660
www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
Rukouspalvelupäivystys kesä-elokuu-perjantaisin klo 13 – 16.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA

Kuninkaankatu 22

Kiinnostaako luonnonvärjäys? Vär-jäämme lankoja myytäväksi Vakkaan ja tarvitsemme muutaman ihmisen porukkaamme. Kokoontuminen Va-kassa ma 14.6. klo 12. Ilmoittaudu Mir-ja Hyttiselle puh. 050 5972 794. Lop-pukesällä keräämme yhdessä värjäys-materiaalia. Otamme vastaan 100 – prosenttista villalankaa. Myös jämet käyvät.
Vakka suljettu 25.6. – 16.8.

Kaikkea maan ja taivaan väliltä.

kotimaakauppa.fi

Kirkkovaltuusto käytti kirkollisveron korottamisesta kolme puheenvuoroa.

Kirkollisvero nousee Kuopiossa

Kuopion seurakuntayhtymän kirkkovaltuusto vahvisti vuoden 2011 tuloveroprosentin korottamista 1,4 prosentista 1,5 prosenttiin.

Veroäyrin korottamispaineita Kuopion seurakuntayhtymälle tuovat talouden epätasapaino sekä taloudellinen taantuma, joka hallintojohtaja **Timo Korhosen** mukaan koettelee seurakuntayhtymän taloutta erityisesti vuosina 2010 – 2011. Seurakuntayhtymäs-

sä on tiedossa myös isoja peruskorjausta vaativia kiinteistöjä, mm. Alavan kirkko sekä Vehmasmäen kappeli.

Lisäksi korotuspaineita tuovat Karttulan ja Järvi-Kuopion liittymisen Kuopion seurakuntayhtymään. Seurakuntaliitokset merkitsevät noin 0,6 miljoonan euron vajetta verotuloihin, mikäli tuloveroprosentti olisi säilynyt nykyisellään.

Mikäli tuloveroprosentti olisi

jäänyt ennalleen, se johtaisi hallintojohtaja Korhosen mukaan miinusmerkiseen vuosikatteen sekä lähes miljoonan euron alijäämään.

Keskituloiselle veronmaksajalle korotus merkitsisi noin 21 euroa vuodessa.

Kirkollisveroprosentti prosentti on Kuopiossa ollut 1,4 vuodesta 1996 alkaen.

u u t i s i a

Tuomiorovasti Järveläiselle tunnustus Virosta

Tuomiorovasti **Matti Järveläiselle** on myönnetty Viron kirkon kunniamerkki Viron kirkon hyväksi tehdystä työstä.

Kunniamerkin luovutti Viron kirkon arkkipiispa **Andres Pöder** Tallinnan tuomiokirkossa järjestetyssä juhlassa.

Kunniamerkin saajia oli 15. Suomalaisia oli Järveläisen lisäksi kirkkoneuvos **Risto Cantell** sekä rovasti **Matti Hakkarainen**.

Viron kirkon kunniamerkki on aiemmin myönnetty piispa **Wille Riekkiselle**.

Notaariksi hakee 14 henkilöä

Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin notaarin virkaa on hakenut 14 henkilöä.

Kuopiolaisia hakijoita ovat mm. hallintosihteeri **Arja Keränen**, vs. hiippakuntasihteeri **Mika Niskanen** sekä pastori **Outi Pohjanen**.

Virkaa ovat hakeneet myös kirkkoherra **Jorma Kukkonen** sekä Imatran entinen kirkkoherra **Marja-Sisko Aalto**.

Notaari on tuomiokapitulin sihteeri sekä hallinnollisten asioiden esittelijä. Notaari **Teuvo Manninen** jää eläkkeelle ensi syksynä.

Männistön kirkkoherraksi kahdeksan hakijaa

Männistön seurakunnan kirkkoherran virkaa ovat hakeneet diakoniajohtaja, pastori Seppo Marjanen, hiippakuntasihteeri teol.tri Aulikki Mäkinen, pastori Matti Pentikäinen, pastori, henkilöstöpäällikkö Raili Pursiainen, pastori Mika Pulkkinen, sai-

raalapastori Jarkko Piippo, pastori Hillevi Seppä sekä pastori Juha Välimäki.

Kirkkoherra Reijo Virolainen jää eläkkeelle vuoden lopussa. Kirkkoherran vaali järjestetään aikaisintaan syys-lokakuussa.

Tuomiokirkon kappalaiseksi kahdeksan hakijaa

Tuomiokirkkoseurakuunnan kappalaisen virkaa ovat hakeneet pastori Anna-Maija Hella, pastori Risto Huotari, pastori Lauri Kastarinen, pastori Sanna Komulainen, pastori Pirjo Kuula, pastori YTT Antti Miettinen, pastori Unto Niskanen sekä pastori Osmo Väättäinen.

Irja Askola Helsingin piispaksi

Hiippakuntasihteeri, TM **Irja Askola**, 58, on valittu Helsingin hiippakunnan piispaksi.

Hän sai 591 ääntä. Vastaehdokas, tuomiorovasti TL **Matti Poutiainen** sai 567 ääntä. Askola on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ensimmäinen piispaksi valittu nainen.

Uusi piispa aloittaa virassaan 1.9. 2010. Helsingin hiippakunnan nykyinen piispa **Eero Huovinen** siirtyy eläkkeelle syyskuun alussa.

Irja Askola toimii tällä hetkellä Espoon hiippakunnan piispan **Mikko Heikan** teologisena erityisavustajana. Aiemmin Askola on työskennellyt mm ekumeenisissa kirkkoliitossa, Euroopan kirkkojen konferenssissa Genevessä.

Askolan kotiseurakunta on Alppilan seurakunta.

Kirkossamme vietetään Pyhäteemavuotia 2010 – 2012. Kirkkopalvelut-Kotimaa-yhtiöt tarjoaa teemaa tukevia tuotteita, palveluja ja toimintoja Pyhä puhuu -sinetin alla.

Tutustu ja tutki tuotteet www.pyhapuhuu.fi

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

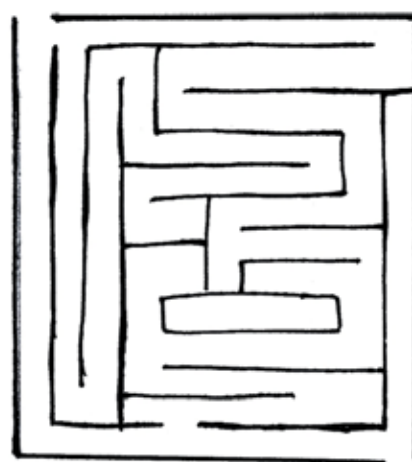
PÄIVYSTYSAIKA
su-to 18-01
pe-la 18-03

Palveleva puhelin on yhteys toiseen ihmiseen.

Voit soittaa nimettömänä ja kertomasi asiat säilyvät luottamuksellisina.

KUOPION EV. LUT. SEURAKUNNAT

Pyhä Puhua

Lue yhdessä vanhempien kanssa Luukkaan evankeliumin 14: stä luvusta jakeet 16 – 24 ja etsi labyrinthista väkijoukolle tie pitopöytään.

Tehtävän laati Susanna Holma.

Piispa paimeneksi myös itselleen

"Itsetutkistelu on kaikkien johtotehtävissä olevien vaativa velvollisuus.

Näin sanoi piispa **Eero Huovinen** arkkipiispa **Kari Mäkisen** virkaanasettamismessussa viime sunnuntaina Tutun Tuomiokirkossa. "Virka ei ole minua varten, vaan minä olen virkaa varten. Mitä enemmän on vastuuta, sitä enemmän on arvioitava omia motiiveja ja oman toiminnan päämääriä. Voidakseen paimentaa laumaa, piispan tulee paimentaa itseään." Huolen pitäminen itsestä on Huovisen mukaan kysymistä, kenen asialla olen. "Olenko uskollinen sille kutsumukselle, johon olen sitoutunut. Paimenen tehtävä on pitää huolta koko laumasta, kaikista Jumalan luomista ja lunastamista ihmisistä. Piispa ei ole jonkin suuntauksen, ohjelman tai liikkeen palveluksessa,

vaan hän on koko laumaa varten." "Piispan tehtävä on vaalia kirkon ykseyttä. Kokonaisuus on ryhmäetua tärkeämpi." Arkkipiispa **Kari Mäkisen** virkaanasettamismessun saarna perustui Jeesuksen kertomukseen rikkaan miehen talosta sekä köyhästä Lasaruksesta. "Kertomus ravistelee syvältä talouden kasvuun, kulutukseen ja kilpailukykyyn perustuvan yhteiskunnan tavoitteita." "Lasarus saa lopulta hyvän osan, mutta hyvä osa ei ole rikkaan miehen osa." "Kyse on ihmisarvosta. Se ei ole periaatteellinen asia. Ihmisarvo syntyy siitä kokemuksesta, että oma elämä on merkityksellistä. Se syntyy siitä, että kokee tulevansa kohdelluksi vertaisena ja arvokkaana."

- Joka kymmenes kylien asukkaista kuoli.
- Kuoleman syynä olivat hinku, laaki, syömentauti tai turvotus.
- Horkanlahden museohautausmaa Vehmersalmella kertoo monta tarinaa.

Seuraavassa Kirkko ja Kodissa 23.6.

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittintie 7
Puh. (017) 771 811

HAUTAKIVET

Lisänimien kaiverus/kultaus- sekä entisöintityöt.

Kivilyhtyjä

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. **050 575 0004**
017-2622695
www.kivipajasarik.fi

Seuraava Kirkko ja koti -lehti 23.6.

LAADUKASTA PALVELUASUMISTA.
Oma hoitohenkilökunta paikalla kellon ympäri.
puh. 266 4660, 266 4661
Taivaanpankontie 2, 70200 Kuopio
www.palvelutalolepola.fi

Kestääkö kattosi Suomen sääolot?

Sammaloituminen ja rapautuminen riesana?

Suoritamme kattopinnoitukset tiili- ja mineriittikatoille.

Myös peltikattojen pinnoitukset.

Kysy lisää!

Muista kotitalousvähennys!

Kiinteistöpalvelu

Tommi Lipponen 044-3417887

Kevätkirkosta alkaa loma

Tempppujen sijaan kirkossa kohdataan hiljaisuus.

Kalevalan koulun kevätkirkossa ollut 9-vuotias **Erika Lemettinen** kuunteli tarkkaan pastori **Outi Pohjasen** puhetta Pyhän Johanneksen kirkossa.

Erikan mieleen jäi erityisesti se puheen kohta, että rahan ja tavaran sijaan tarvitsemme ennen kaikkea toisiamme. Pohjanen antoi peruskoulunsa päättäneille ja muille lomalaisille kesäevääksi samoja Jeesuksen ohjeita, joilla hän lähetti opetuslapset liikkeelle. Tällä matkatavaralistalla ei ole montakaan asiaa. Yhdessä oleminen tekee rikkaaksi.

Erika aikoo vierailla lomalla kahden kaverin kesämökillä, uida ja pomppia trampoliinilla.

"Isän kanssa käydään myös Vaasassa, ollaan siellä yötä hotellissa ja katsotaan isosiskon jalkapallopelejä."

Kevätkirkko on oppilaille, koulujen henkilökunnalle ja vanhemmille tärkeä merkkipaalu. Joillekin koululaisille kirkossa käynti saattaa olla harvinainen tilaisuus kohdata hiljaisuus.

Kuva Helinä Schroderus

Suvivirsi saatteli Erika Lemettisen kesälomalle.

"Kouluilta on tullut kiitosta siitä, että seurakunta tarjoaa viihdykekulttuurin sijaan lapsille ja nuorille paikan, puhutaan tempppujen sijaan asiaa", Outi Pohjanen sanoo.

Pohjanen korostaa, että koululla on oma ope-
tustehtävä, kirkko taas tuo ihmisten keskele muistutuksen Jumalan läsnäolosta arjessa. Jeesuksen opetukset antavat elämälle kestävän perustan.

Suurimmalla osalla lapsista ja nuorista asiat ovat hyvin. Pohjasen mielestä arvopohjan murentuminen näkyy joidenkin nuorten pahoinvointina.

Tästä esimerkkinä ovat muun muassa kanniajelut.

Pohjasen mielestä nuoret eivät itsestään kasva välinpitämättömiksi. He varttuvat niillä eväillä, joilla heitä ruokitaan. Vastuu on siinä, mihin päättävä su-
kupolvi asettaa rajat ja mitä arvoja tärkeänä.

"Jos uskontotunnillakaan ei enää puhuta elämänhallinnan perusarvoista, ollaan umpikujassa."

Pirjo Tiihonen

muistio

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.

AA-naisten ryhmä ti klo 18.30-20.30 Suokatu 6, p. 046 6199 131.

AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 19 Hatsalankatu 37. p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. <http://www.aal.fi>

Al-Anon ryhmät alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19. Tied. p. 040 8540 558 ryhmäaikana klo 19-20. Muina aikoina, p. 040 5579 470.

Asukastupa Koillistuoli, Saarijärventie 9, p. 2634 988. Avoinna ma-pe klo 9-15. Vertaisryhmä "Puhuri" torstaisin klo 9-11 sinulle n.+60, joka haluat muuttaa elämäsi kuivemmäksi. Lisätietoja A-kilta, p. 045 1134 245.

Esikoislestadiolaisten seurat su 30.5. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.

Imetystukiryhmä parillisten viikkojen maanantaisin Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30, kesällä kerran kuussa. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 10-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskuseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.

Kompassi Kuopion monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma-pe klo 8.30-15, p. 044 7872 872. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. Kansainvälinen kahvila ke klo 15-17. www.puijola.net/kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Settlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kriisikeskuksessa puhelinpäivystys joka päivä klo 16-23, p. 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus klo 8-23.

Kuopion A-Kilta, Mälikatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryh-

mät päihdeettömyyden tukemiseksi ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset Mäntylän palvelutalossa 25.5. klo 13.15.

Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 046 6218 133.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Kuopion virsikuoron matka Aholansaareen 30.5. Bussireitti klo 7.10 Annikintien pysäkki, klo 7.20-7.30 Maljalahdenkatu ja klo 7.40 Puijon kirkko. Ajamme vanhaa Kallantietä. Matka laivamaksuineen 25 e.

Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.

Maallikkoasiamiestoiminta tarjoaa maksutonta apua virastoissa asioidessa ja palvelujen löytämisessä. Päivystys, p. 040 5464 597 arkisin klo 10-20. Päivystys maanantaisin klo 14-17 Kauppakatu 40-42 II krs. www.maallikkoasiamies.fi

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 42-44. Elämänkatsomuspiiri joka tiistai klo 9.

NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätyksraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Narsismia kohdanneiden vertaistukiryhmä Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C 3. krs. Seuraavan kerran ma 30.8. narsistienuhr.it.kuopio@wippies.fi

Omaiset mielenterveystyön tuki-na Itä-Suomi ry Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. Kevätkauden viimeinen virkistysilta 10.6. klo 17 Lomarinteellä. p. 040 5564 292/Pirjo.

Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-to klo 9.30-18, pe 9.30-17, p. 3644 597.

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suonsisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ti ja to klo 16-18. Asiointi nimettömänä.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakkolammen-
tie 12. Avoinna kesäaikana ma –pe

klo 10-15.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, 2 krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. **Päihdeosasto**, Mälikatu 11 p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help-line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tulliportinkatu 37 rakennus D. Avoinna 4.6. – 5.9. pe klo 14 – 18, la ja su klo 12 – 16. Varaukset ryhmille p. 2811 130 klo 9-13 ti – to.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisityksikö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille to 3.6. klo 18 Mielen-terveys- seuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2 krs. Tied. Riitta Mäntylä, p. 044 3212 725. Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Männistön koululla on kesätauolla ajalla 28.5. – 31.8.

Yhden Vanheman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinhoeltajien Kanava ry tiistai-
iltais in, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197. KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004.

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.

Kehitysmaakauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori, Kuninkaankatu 23. Sul-jettu 14.6. – 5.9. Tiedustelut 040 7092 430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Otamme vastaan kuolinpesiä.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsitökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Kirkkoetiketin lyhyt oppimäärä

Kaunis pukeutuminen ei koskaan tarkoita asiattomuutta.

Tuota et kyllä laita päällesi. Liian avonainen, äiti, sinä enää ole nuori. Isä, onko tuo sinun vanha rip-pipuku? Mutta minä laitan uuden lieri-hattuni. Ai, kirkkoon?

Avarat pääntiet eivät kuulu kirkkoon

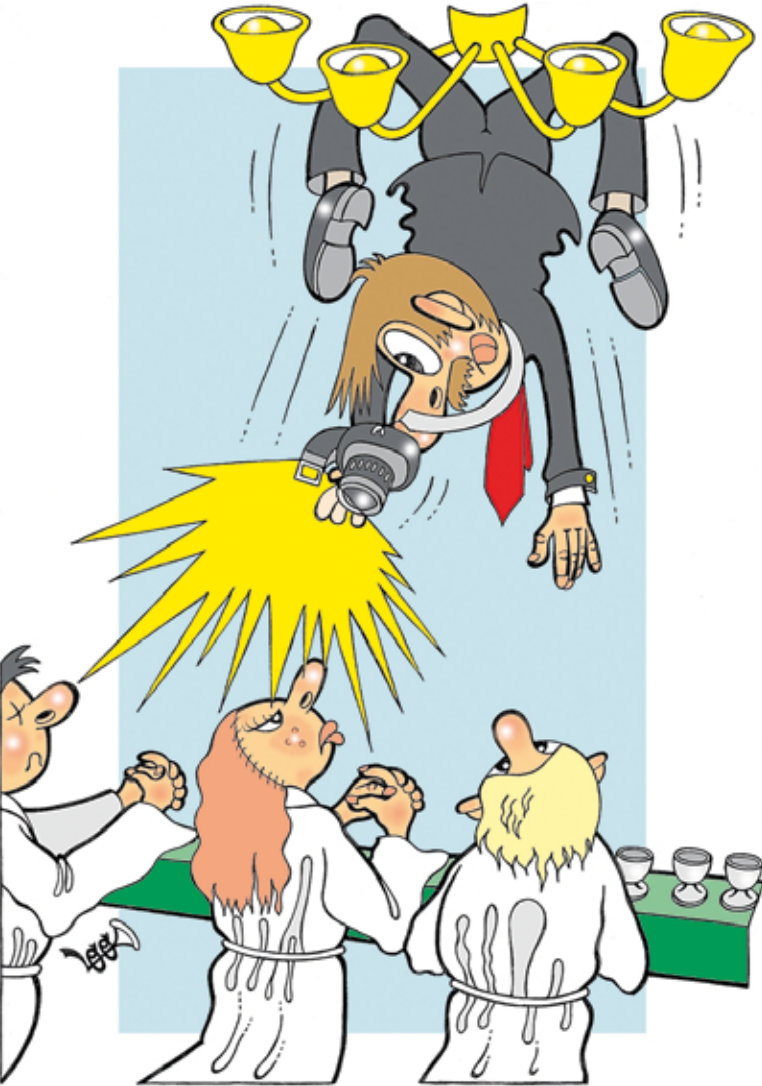
Tapakouluttaja **Kaarina Suonperä**, armoa!

”Syvät, avarat ja monimieliset pääntiet eivät kuulu kirkkoon, eivät kaste-, rippi- ehtoollis- eivätkä häätilaisuuksiin. Kirkko on kirkko. Olemme päässeet mustista kirkkosilkeistä, mutta kaunis ja oikea pukeutuminen ei koskaan tarkoita vastuuttomuutta ja asiattomuutta.”

”Konfirmaatio ja ehtoollinen ovat yhä merkitykseltään vakavia. Jokaisella nuorella miehellä tulee olla rippijuhlassaan suorat housut, kunnon kengät ja kauluspaita. Liian usein alban alta vilahtavat farkut ja kulahtaneet lenkkarit.”

”Vielä tänäänkin tapaa aikuis-miehen, joka harmittelee, ettei se rippipuku meinaa mahtua päälle, kun on tuota mahaakin....”

”Ja uskon jokaisen morsiamen tietävän, ettei hihatton, avonainen ja olkaimeiton hääpuku ole kirkkohäissä oikea hääpuku. Alttarilla

avonaisuus peitetään jakulla, shaalilla tai huivilla. Olen ollut häissä, jossa morsiamen paljaita olkapäitä suojasi elävistä kukista ja murat-noksista tehty keppi, kuin hurmaa-va taideteos.”

”Sulhanen tietää, että smokki on miehen iltapuku, jota ei käytetä ennen klo 18: aa. Fiksu sulhanen pukeutuu joko frakkiin tai tummaan pukuun. Kesällä käy vaaleampikin puku.”

Kirkko on myös tilana pyhä eikä salli päätöntä säntäilyä.

”Häävieraat saavat pukeutua värikkäisiin asuihin. Mustat jätetään kotiin. Naiset voivat laittaa kepeän, lierillisen hatun juhlistamaan tilaisuutta. Hattu on asuste kuten kengätkin, ja nainen saa syödä ja tanssia hattu päässä.”

”Toivon kesämorsianten ottavan mallia kruununprinsessa **Victorian** hääpuvusta. Se ei varmasti ole liian avonainen.”

Ei häitää, missä istuu, kunhan istuu

Kyllä me istutaan tälle puolelle kirkkoa, vasemmalle. Tällä puolel-lahan morsian on alttarilla. Mutta tuossa on mieheni uusi perhe. Miksi me ei sovittu tästä etukäteen.

Onko sinulla kamera? Missä kohtaa pitää nousta seisomaan?

Seurakuntamestari **Hannu Korhonen**, ehtisittekö vielä neuvoa?

”Etikettisäännöt eivät ole kalli-oon hakattuja, vaikka nykyään hää-vieraat ovat hyvin selvillä etiketistä. Mutta ei häitää, jos morsiamen ystävä istuukin sulhasen puolella, kunhan istuu jossain. Vihkipappi sanoo tai näyttää selvästi sen, mil-loin noustaan seisomaan.”

”Vihkitilaisuudessa on yleensä yksi kuvaaja. Myös siinä on menty paljon eteenpäin 80 -luvulta, eikä alttarin ympärillä hääri liutaa ku-vaajia. Riisien heitosta Tuomiokir-

kon pihalla on luovuttu kokonaan hygieniasyistä.”

”Tuomiokirkossa on vihkimisel-le aikaa puoli tuntia, joka riittää hyvin. Vihkimisaikoja heinäkuulle on vieläkin vapaana.”

Hetki hiljaa ja sitten kumarrus

Hän oli hyvä ystävä. Mutta jos vien ruusun arkulle, mitä ihmisetkin ajattelevat. Voiko arkulle tulla kuin puun takaa, omaisten tietämättä?

Vs. kirkkoherra **Kirsi Leino**, lu-kekaa meikäläiselle säännöt.

”Kukkatervehdyksen laskevat aina ensin vainajan omaiset, sitten on virallisten tervehdysten ja ystä-vien vuoro. Arkun äärellä voi sanoa jotain, mutta se ei ole välttämätön-tä. Viivähdetään siinä pieni hetki ja sen jälkeen on tapana kumartaa omaisille.”

”Kukkia valitessa kannattaa miettiä, millaiset kukat sopivat ti-lanteeseen. Koko ja näyttävyys ei ole tärkeintä. Jokainen voi toimia per-soonallisella tavallaan, kokonaisuut-ta ja lähiomaisia kunnioittaen.”

”Jos vainaja lasketaan hautaan heti siunauksen jälkeen, saattajat hakevat kukkansa ja laskevat ne uudelleen haudalla. Tervehdyksiä ei enää lueta. Tuhkauksessa arkku kukkineen jää kappeliin.”

”Papin tehtävänä on kannatella siunauksen kulkua siten, että saat-toväki voi turvallisella mielellä olla tilanteessa läsnä.”

Lahja Pyykönen

Ristivetoa kulkee mukana menneen viikon tapahtumissa

ristivetoa

Kesäretkellä Valamossa

Valamon luostari ihastutti ja hämmästytti.

Kesän ensimmäinen lämmin päivä au-keni Männistön ukintupalaiden kevätretken aamu-na. Perinteinen reissu tehtiin Va-lamon luostariin Heinävedelle.

Heikki Tossavainen oli en-simmäistä kertaa Valamossa.

”Vihdoin toiveeni toteutui. Olen monesti halunnut tulla tän-ne. Rauhallinen ja hieno paikka.” Kumppani **Ritva Oksman** tote-aa käyneensä ennenkin, samoin ystävä **Elli Puputti**.

”Ukintuvan toiminta on tär-keä henkireikä ja yhdessä tehdyt retket tuovat vaihtelua”, seurue tuumi.

Hilja Vaittiselle ortodoksisuus on tullut tutuksi miehen-sä karjalaisten juurien kautta.

”Ensikertalaisena kirkko ja koko ympäristö tekevät suuren vaikutuksen. Ikonit ja esineet hämmästyttävät ja niiden sym-boliikka jää pysyvästi mieleen.”

Terttu Tuomaisen mielestä Valamo on kiinnostava paik-ka.

”Minua on aina kiehtonut ortodoksisuus. Tännehan voisi tulla vaikka talkoolaiseksi.”

Mirja Rissanen kiteyttää monen tuntemukset sanoiksi. ”Sain hyvän mielen. Valamon loisto herättää monia aja-tuksia.”

Pastori **Outi Pohjanen** kiitti vastuuhenkilöitä matkan järjestelyistä.

”Ukintupalaiset ovat hoitaneet hienosti kaikki järjestelyt.”

Elli Puputti (vas.), Heikki Tossavainen ja Ritva Oksman.

Samaa mieltä on diakoni **Mari Mertanen**. ”Meille jäi vain matkalaisten turvallisuudesta huolehtiminen.”

Aino Kauppinen on tyytyväinen matkaan.

”Toivoisin, että seurakunnan vastuuhenkilöiksi sitoudut-taisiin enemmän.”

Teksti ja kuvat Hilikka Sipilä

Veli Johannes on ollut luostarissa puolitoista vuotta ja uskoo jäävänsä pysyvästi.

"Teillä on Parkinsonin tauti"

Liisa Toivasen kammo sairautta kohtaan kääntyi haluksi antaa pelätylle taudille kasvot.

Kuusi vuotta sitten se vain tuli, kutsumatta ja yllättäen. Ei se kysynyt lupaa, ei sopivaa hetkeä eikä elämäntilannetta, ei koputtanut eikä soittanut. Tunkeutui törkeästi elämään, käyttäytyi oudosti, vei lopulta voimat, terveyden ja työpaikan.

Käperryin tummiin tunteisiin

Yhdeksän vuotta sitten kuopiolainen **Liisa Toivanen** havahtui huomaamaan, ettei oikea käsi heilunut kävellessä, vaan hän piteli sitä paikallaan kehonsa edessä. Sitten käteen ilmaantui vapinaa. Tutkittiin ja kuvattiin. Kädestä löytyi hermopinteitä ja se leikattiin kahdesti.

Sitten hän kuuli lääkäriltä sanat, joita ei halua kuulla: "Teillä on Parkinsonin tauti". Lause tuntui kuin kuolemantuomiolta.

Ensimmäiseksi Toivanen muisti jostain menneisyydestään samaa tautia sairastavan miehen, jonka keho oli vääntynyt outoon asentoon. Kuka sellaista elämää haluaisi?

Kotona hän sanoi lapsilleen, ettei sairaus ole kenenkään syytä. Elämää jatketaan, kuten ennenkin. Ja kuten aina ennenkin, meni Kaavilla kirjakauppiaina toiminut Toivanen seuraavana aamuna työpaikalleen.

Ensimmäinen itkunpurskahdus ryöstäytyi kaupan ovella. Kyyneleitä ihmettelevälle työntekijälleen hän totesi, että lääkäri kehotti vain tekemään kovemmin töitä. Toivanen katki tummat tunteet ja käpertyi sairauden kanssa kuoreen.

Yrittäjälle sairaus ei ollut myyntivaltti.

Pelotti tulla kuoresta ulos

Aluksi oudot oireet, kuten väsymys, jalkojen "hihtäminen" ja horjahtelu hämmensivät ja hävettivät. Myös

Kuva Helinä Schroderus

lääkkeet herättivät kysymyksiä. Ne toivat Toivaselle pahan olon, mutta lääkedosetti oli oltava aina käsillä. Perhe tunsikin taudin, mutta vieraiden ihmisten suhtautuminen suuttutti, ja suututtua edelleen.

"Ihmiset luulevat joskus, että olen humalassa."

Parkinsonin tautia sairastaville järjestetystä kuntoutuskurssista

Turun Suvituudessa tuli sisäänpäin käpertyneelle naiselle käännekohta, jossa alkoi löytyä myös uusia ovia ja vastauksia kiperiin kysymyksiin. Jo toisten kohtalotovereiden tapaminen ja kokemusten vaihtaminen helpotti.

Kurssilla Toivasen käteen tarttui Heli Karjalaisen runokirja 'Elämä on'. Sen rohkaisevat sanat auttoi-

vat sairauden kanssa kamppailevaa naista raottamaan itseään muille. Vaikka elämän varjopuoli oli näyttäytynyt kovimman kautta, ei valoa löytyisi, ellei varjojaan uskaltaisi katsoa silmiin.

"Pelotti tulla ulos kuoresta ja puhua sairaudesta muille. Vasta kurssin jälkeen uskalsin tehdä sen."

Toivanen ehti ostaa vielä toisen

Työura loppui. Osa ystävistä jäi matkan varrelle. Perusluottamus Jumalaan jäi.

kirjakaupan Juankoskelta, kunnes työura oli lopetettava sairauden takia. Raskas elämänvaihe johti lopulta avioeroon ja velkasovitteluun. Osa ystävistäkin jäi matkan varrelle.

Olen Jumalan kädessä

Nuorena Toivanen oli laulanut kansanopistossa, että Jumala tekee lapsestaan astian, joka on Herralle kunniaksi.

"Nyt alan aavistella sen olevan kohdallani jotain muuta. Olen muotopuoli ja monella tapaa runneltu, mutta silti vammaisuus on minulle nyt kuin armolahja."

Toivanen on kääntänyt vihan, katkeruuden ja masennuksen tunteet voimavaraksi uskaltamalla tarkastella ja hyväksyä ne. Elämän suorittaminen on jäänyt taka-alalle, tilalle on nyt lempeys itseä kohtaan.

Niinä päivinä, kun tauti intoutuu kyllin pahaksi, on paras olla kotona ja levätä. Sairaus ei ole kuitenkaan pystynyt nujertamaan Toivasta.

"Unelmani olisi kiertää puhumassa ihmisille Parkinsonin taudista, jotta löytyisi enemmän ymmärrystä, etteivät kaikkien kädet heilu samaan tahtiin."

Myös rukous ja Raamattu antavat voimaa. Aina rukous ei kuitenkaan ole hiljaista puhetta Jumalalle. Välillä hän huutaa Luojalles "Miksi? En halua tätä!". Toisinaan hän on vain hiljaa ja kuuntelee.

"On tärkeää ymmärtää, ettei koko ajan tarvitse höörsätä. Minulla on lapsuudesta perusluottamus, että olen Jumalan kädessä, hoidettavana."

Pirjo Tiuhonen

t a p a h t u m a t

Kielonpäiville Kuopio -halliin

Vanhusten ja eläkeläisten kesäjuhlaa, Kielonpäiviä vietetään Kuopio -hallissa torstaina 10.6. klo 13. Käsikellokuoro Dolce ja Laulavat Rakuunat musisoivat. Ilpo Rannankari ja Marja-Leena Puputti puhuvat. Senioritanssia ja istumatanssia. Olavi Rytkönen juontaa.

Jo joutui armas aika.

Perheleirille elokuussa

Perheleiri "Puusta pudonneet" pidetään Rytkyn leirikeskuksessa 27. – 29.8. Maksu on 20 euroa perheeltä.

Ilmoittautuminen 28.6. – 26.7. Sisko Laitiselle puh. 040 4848 326 tai sisko.laitinen@evl.fi

Lisätietoja antaa myös pastori Pirjo Kuula puh. 040 4848 318 tai pirjo.kuula@evl.fi

Viiikonvaihte perheiden kanssa.

Piirros Kari Kuronen